

Anunț-tip
privind organizarea audierilor publice a proiectului de decizie

Primăria comunei Pelivan inițiază, începând cu data de 20 ianuarie 2021, audierea publică a proiectului de decizie privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Comunitară a comunei Pelivan pentru anii 2020-2025.

Scopul proiectului este de a aproba Strategia, care reprezintă un document fundamental pentru dezvoltarea și prosperarea comunei.

Necesitatea elaborării și adoptării proiectului de decizie este oficializarea Strategiei. Prevederile de bază ale proiectului sunt: - prezentarea profilului socio-economic al localității, - prezentarea punctelor forte și slabe, oportunități și riscuri/amenințări, - formularea viziunii localității, - elaborarea direcțiilor strategice și obiectivelor specifice, - elaborarea Planului de Acțiuni, - stabilirea mecanismului de monitorizare, evaluare și actualizare a documentului strategic, precum și elaborarea fișelor de proiecte a inițiativelor considerate mai prioritare.

Beneficiarii proiectului de decizie sunt locuitorii comunei Pelivan. Rezultatele scontate ca urmare a implementării deciziei supuse consultării publice este consultarea cetățenilor în ceea ce privește conținutul Strategiei.

Impactul estimat al proiectului de decizie este o Strategie bine formulată și completată cu eventuale propuneri venite din partea cetățenilor.

Proiectul de decizie este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare:

- Legii nr.436/ 2006 privind administrația publică locală
- Legii nr.239/ 2008 privind transparența în procesul decizional,
- Legii nr.982/ 2000 privind accesul la informație,
- Hotărârii de Guvern nr.967 din 09.08.2016 „Cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional,,
- Codul Civil al Republicii Moldova.

Recomandările pe marginea proiectului de decizie, supus consultării publice, pot fi expediate până pe data de 3 februarie 2021, în adresa dnei Ludmila Gonciar, pe adresa electronică: primaria.pelivan@mail.ru, la numărul de telefon 0 235 68 4 26 sau pe adresa poștală a Primăriei Pelivan, primăria Pelivan satul Pelivan r-nul Orhei.

Proiectul deciziei privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Comunitară a localității Pelivan pentru anii 2020-2025 și Strategia de Dezvoltare, sunt disponibile pe pagina web oficială a primăriei: (adresa) primariapelivan.md sau la sediul Primăriei Pelivan, situat pe adresa satul Pelivan r-nul Orhei.

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL ORHEI
CONSILIUL COMUNAL
PELIVAN
MD 3540 com.Pelivan
Tel. (235)68-4-26, 68-2-38
E-mail: primaria.pelivan@mail.ru

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
ОРХЕЙСКИЙ РАЙОН
КОММУНАЛЬНЫЙ СОВЕТ
ПЕЛИВАН
МД 3540 ком. Пеливан
Тел. (235)68-4-26, 68-2-38
E-mail: primaria.pelivan@mail.ru

DECIZIA nr. ...
din

„Cu privire la aprobarea Strategiei de Dezvoltare
Comunitară a comunei Pelivan pentru anii 2020-2025”

În legătură cu faptul că acest document este un document fundamental pentru dezvoltarea și prosperarea comunei; examinând recomandările pe marginea proiectului de decizie supus consultării publice ceia ce privește conținutul Strategiei; luînd în considerație avizul comisiei de specialitate și în scopul oficializării Strategiei de Dezvoltare Comunitară a comunei Pelivan pentru anii 2020-2025; în conformitate cu art.14 alin.2) lit.p), z¹) al Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală, Legii 239/2008 „Privind transparența în procesul decisional,, Conciliul comunei Pelivan

DECIDE:

- 1.Se aprobă Planul Strategic de Dezvoltare Comunitară a comunei Pelivan pentru anii 2020-2025 (se anexează).
- 4.Controlul execuției prezentei Decizii se atribuie primarului Zaporojan Veaceslav.

Președintele ședinței consiliului
Semnat la data _____

Contrasemnează
Secretarul consiliului

Ludmila Gonciar

**Strategia de Dezvoltare Comunitară
a localității Pelivan
pentru anii 2020-2025**

Realizarea acestui document a fost posibilă datorită suportului generos din partea poporului American prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Conținutul acestui material ține de responsabilitatea Grupului de Lucru pentru Planificare Strategică creat prin Dispoziția primarului nr. 121 din 12 octombrie 2020 și nu reflectă în mod necesar viziunea USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

Cuprins

Lista de figuri	5
Lista de tabele.....	5
Abrevieri si acronime	6
1. Introducere și rezumat executiv	7
1.1. Fișa de rezumat PSM	7
1.2. Contextul național și regional.....	8
1.3. Comisia și echipele PSM	8
1.4. Aprobarea consiliului local	9
2. Introducere în planificarea strategică.....	10
2.1. Dezvoltarea metodologiei de pregătire a planului strategică	10
2.2. Cadrul juridic și instituțional privind dezvoltarea comunitară.....	10
2.3. Informații generale despre comunitate.....	11
3. Profilul și analiza comunității.....	12
3.1. Caracteristici geografice și de mediu	12
3.1.1. <i>Caracteristici fizico-geografice</i>	12
3.1.2. <i>Planificare spațială</i>	13
3.1.3. <i>Resurse naturale</i>	13
3.1.4. <i>Factorii de poluare a mediului</i>	13
3.2. Demografie	15
3.2.1. <i>Resurse Umane</i>	15
3.2.2. <i>Forța de Muncă</i>	16
3.3. Servicii Sociale	18
3.3.1. <i>Caracteristicile grupurilor vulnerabile</i>	18
3.3.2. <i>Servicii Sociale</i>	19
3.4. Economia.....	22
3.4.1. <i>Structura de afaceri a economiei locale și a domeniului de afaceri</i>	22
3.4.2. <i>Sectorul Agriculturii</i>	24
3.4.3. <i>Industria</i>	25
3.4.4. <i>Comerțul și serviciile</i>	25
3.4.5. <i>Potențial de dezvoltarea economică locală</i>	26
3.5. Infrastructura.....	28
3.5.1. <i>Infrastructura Utilităților Publice</i>	28
3.5.2. <i>Fondul locativ</i>	30
3.6. Buna guvernare și management.....	31
3.6.1. <i>Gestionarea administrativă</i>	31
3.6.2. <i>Bugetul Local</i>	32
3.6.3. <i>Gestionarea bunurilor</i>	33
3.6.4. <i>Societatea civilă</i>	34

3.7. Analiza SWOT	36
4. Strategia de dezvoltare socio-economică.....	38
4.1. Viziunea comunității.....	38
4.2. Cadrul și direcțiile strategice	38
5.1. Planul de Acțiuni	40
5.2. Planul și cadrul de monitorizare și evaluare	68
4.1.1 Monitorizarea strategiei.....	68
5.3. Verificare și revizuire	71
Anexa 1. Sesiunea de prioritizare a proiectelor eligibile finanțării din partea Programului Comunitatea Mea	72
Anexa 2. Fise de proiecte.....	73

Lista de figuri

Figură 1. Dinamica populației, anii 2014-2020	15
Figură 2. Structura populației pe sexe, anul 2020	15
Figură 3. Populația după grupa de vîrstă, ani	15
Figură 4. Repartizarea populației ocupate pe tipuri de activități economice, persoane, anul 2020	16
Figură 5. Repartizarea populației ocupate pe tipuri de activități economice în dinamica, persoane	17
Figură 6. Numărul gospodăriilor conectate la apeduct, anul 2020	28
Figură 7. Numărul gospodăriilor conectate la sistemul de canalizare	28
Figură 8. Numărul gospodăriilor conectate la gazoduct	29
Figură 9. Veniturile bugetului local, 2019, lei	32
Figură 10. Structura cheltuielilor, 2019	33

Lista de tabele

Tabel 1. Componenta grupului pentru planificare strategică	8
Tabel 2. Indicatori socio-economici, com. Pelivan, anii 2019-2020	11
Tabel 3. Date generale	12
Tabel 4. Persoane cu dizabilități, 2020	18
Tabel 5. Persoane în etate, 2020	18
Tabel 6. Serviciile sociale prestate în localitate	21
Tabel 7. Repartizarea agenților economici după forma organizatorico-juridică	22
Tabel 8. Principalii agenți economici din localitate	22
Tabel 9. Imobile și terenuri propuse pentru eventuali investitori	23
Tabel 10. Structura intravilanului localității, ha	24
Tabel 11. Necesități locale neacoperite ce pot fi acoperite prin deschiderea sau dezvoltarea unor afaceri mici, ținând cont de potențialul comunității	26
Tabel 12. Lista bunurilor municipale de o importanță vitală pentru APL și cu potențial pentru eventuali investitori	26
Tabel 13. Servicii informaționale și telecomunicații	30
Tabel 14. Structura APL, 2020	31
Tabel 15. Proiecte derulate/în derulare, perioada 2015-2020	32
Tabel 16. Evoluția structurii cheltuielilor bugetului local, 2017-2020, mii lei	33
Tabel 17. Structura intravilanului localității, ha (Pelivan/Cișmea)	34
Tabel 18. Piața funciară	34
Tabel 19. Sectorul asociativ (ONG-urile locale)	34

Abrevieri si acronime

AO	Asociația Obștească
APL	Administrația Publică Locală
AIPA	Agentia de Interventie si Plati in Agricultura
CR	Consiliul Raional
CM	Programul Comunitatea Mea
CIS	Comisia pentru Implemetarea Strategiei
FEN	Federația Moldovenească de Fotbal
GLPS	Grup de lucru pentru planificare strategică
ONG	Organizația Non-Guvernamentală
MECC	Ministerul Educatiei, Culturii si Cercetarii
MiDL	Migratie si Dezvoltare Locala
MADRM	Ministerul Agriculturii, Dezvoltarii Regionale si Mediului
MEI	Ministerul Economiei si Infrastructurii
PSM	Planificare strategică municipală
PUG	Plan Urbanistic General
RM	Republica Moldova
SWOT	Puncte tari, puncte slabe, oportunități și riscuri
SDSE	Strategia de Dezvoltare Socio-economica
UAT	Unitate administrativ teritorială
USAID	Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională

1. Introducere și rezumat executiv

1.1. Fișa de rezumat PSM

Acest document reprezintă Strategia de Dezvoltare Socio-Economică (în continuare SDSE) a comunei Pelivan pentru perioada anilor 2020 - 2025. Aceasta a fost elaborată cu suportul Grupului de Lucru pentru Planificare Strategică (în continuare GLPS) constituit prin Dispoziția primarului com. Pelivan nr. 121 din 12 octombrie 2020, cu asistența tehnică și metodologică din partea consultanților Business Consulting Institute, în cadrul Programului Comunitatea Mea implementat de IREX și finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Conținutul acestui material ține de responsabilitatea GLPS și nu reflectă în mod necesar viziunea USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

Documentul strategic incorporează capitole ce țin de i) prezentarea profilului socio-economic al localității, ii) prezentarea punctelor forte și slabe, oportunități și riscuri/amenințări, iii) formularea viziunii localității, iv) elaborarea direcțiilor strategice și obiectivelor specifice, v) elaborarea Planului de Acțiuni, vi) stabilirea mecanismului de monitorizare, evaluare și actualizare a documentului strategic, precum și vii) elaborarea fișelor de proiecte a inițiativelor considerate mai prioritare.

Profilul dezvoltării socio-economice evidențiază situația curentă de dezvoltare a comunei și se referă la diagnosticarea stării actuale a potențialului socio-uman, dezvoltării economice locale, a resurselor naturale, serviciilor publice, instituțiilor infrastructurii sociale și de afaceri precum și a capacității autorităților publice locale, a structurilor societății civile și rolul acestora în procesul de dezvoltare locală. Scopul documentului este evaluarea situației curente din localitate, agrearea declarației de viziune, stabilirea obiectivelor strategice și a planului de acțiuni pentru perioada 2020-2025.

Contextul strategic a documentului (analiza SWOT, stabilirea viziunii, obiectivelor strategice și a Planului de acțiuni) a fost elaborată în mod participativ, având reprezentanți din diverse grupuri ale comunității (femei, bărbați, tineri, persoane cu necesități speciale, antreprenori, persoane în etate) care au fost incluși în Grupul de Lucru de Planificarea Strategică.

Activitățile care au stat la baza elaborării profilului socio-economic sunt:

- colectarea datelor statistice privind dezvoltarea economică;
- colectarea datelor statistice privind demografia și situația socială;
- colectarea datelor statistice privind dezvoltarea teritorială și funciară;
- managementul administrativ și buna guvernare;
- starea mediului ambiant și analiza acestuia;
- organizarea unei ședințe de lucru cu membrii GLPS, elaborarea recomandărilor și definirea profilului comunității, analiza SWOT în baza profilului comunității.

Profilul socio-economic este structurat în 6 compartimente:

- Caracteristici geografice și de mediu;
- Demografie;
- Servicii sociale;
- Economie;
- Infrastructură;
- Buna Guvernare și Management.

Planul de acțiuni pentru anii 2020 – 2025 cuprinde totalitatea acțiunilor/măsurilor orientate spre atingerea obiectivelor strategice, cu indicarea: costului estimativ, perioadei de implementare, responsabililor pentru realizarea acțiunilor, potențialelor surse de finanțare, precum și a indicatorilor de monitorizare și a rezultatelor așteptate după implementarea fiecărei acțiuni/măsurii.

1.2. Contextul național și regional

Strategia de Dezvoltare Comunitară este un document complex, elaborat printr-un larg parteneriat, care are la bază documentele de programare locală (Plan Strategic de Dezvoltare Socio-economică Locală 2017-2022), regională (Strategia de dezvoltare regională Centru (2016-2020 și strategii regionale sectoriale, POR Centru 2017-2020) și națională (Strategia națională de dezvoltare "Moldova 2030", strategii sectoriale de dezvoltare), și internațională (Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030).

1.3. Comisia și echipele PSM

Prezentul document reprezintă Strategia de Dezvoltare Socio-economică (SDSE) a comunei Pelivan pentru anii 2020-2025, elaborată într-un mod participativ, conform Manualului de utilizare a APSL elaborat de programul USAID / Comunitatea Mea (CM) Moldova.

Strategia de Dezvoltare Socio-economică reprezintă un document de politică publică, care va ghida acțiunile Administrației Publice Locale, în următorii 5 ani, în vederea asigurării unui proces continuu și coerent de dezvoltare a localității.

În scopul elaborării strategiei a fost creat un grup de lucru, componența căruia a fost aprobată prin Dispoziția primarului nr. 121 din 12 octombrie 2020, după cum urmează:

Tabel1. Componența grupului pentru planificare strategică

#	Numele, prenumele	Funcția
1.	Zaporojan Veaceslav	primar
2.	Scutaru Marina	Coordonator de proiect
3.	Goncear Ludmila	Secretarul Consiliului Local
4.	Caprari Tatiana	Contabil-sef
5.	Cazacu Evdochia	Contabil
6.	Garbatovschi Maria	Specialist principal
7.	Cociorva Serghei	Specialist principal
8.	Cernei Ana	Asistent social comunitar
9.	Zainciovski Tatiana	Bibliotecar principal
10.	Neculae Larisa	Manager gr. Cismea
11.	Tincu Cristina	Manager gr. Pelivan
12.	Meleca Ecaterina	Consilier
13.	Berdos Valentina	Consilier
14.	Botnarenco Maria	Consilier
15.	Bozian Lilian	Consilier
16.	Cobasnean Alexandra	Consilier
17.	Cucu Vasile	Agent economic
18.	Gorbatovschi Maxim	Locuitor al comunei

#	Numele, prenumele	Funcția
19.	Botnarenco Nadejda	Locuitor al comunei
20.	Oca Diana	Locuitor al comunei
21.	Gorbatovschi Ion	Locuitor al comunei
22.	Jurac Ecaterina	Locuitor al comunei
23.	Pelin Tamara	Locuitor al comunei

1.4. Aprobarea consiliului local

2. Introducere în planificarea strategică

2.1. Dezvoltarea metodologiei de pregătire a planului strategică

Scopul acestui document este de a impulsiona procesul de dezvoltare socio-economică a localității, de a stabili niște repere clare pentru combinarea efortului comun al membrilor comunității direcționat spre îmbunătățirea calității vieții cetățenilor.

Metodologia de lucru a respectat logica elaborării unei strategii:

- 1) *Diagnosticul/analiza teritoriului*, bazat pe datele existente și realizat cu implicarea părților interesate (administrația publică, mediul de afaceri, societatea civilă) și a responsabililor pe domenii. Această analiză, ce conține o dimensiune tematică, dar și una integrată, a servit drept material de lucru în cadrul grupurilor de lucru.
- 2) *Analiza SWOT* - instrument de analiză a potențialului de dezvoltare a satului, evidențiază punctele tari și slabe, oportunitățile și amenințările rezultate din diagnosticul teritoriului pe baza unui proces participativ al părților interesate (grupuri de lucru sectoriale, interviuri, workshop-uri, focus grup-uri, dezbateri cetățenești).
- 3) Strategia conține *viziunea, obiectivele specifice de dezvoltare* și principalele *direcții strategice* de dezvoltare ale satului. Acestea sunt măsurabile în termeni de timp, relevanță și rezultate concrete.
- 4) *Planul de acțiuni 2020 – 2025* conține acțiunile concrete de întreprins pe termen scurt și mediu pentru atingerea obiectivelor specifice de dezvoltare stabilite în Strategie.

Principiile transparenței și participării active a cetățenilor comunei au stat la baza metodologiei de elaborare a SDSE, fiind asigurate prin organizarea de interviuri, chestionare, workshop-uri, training-uri, consultări și audieri publice în fazele esențiale de elaborare, pentru exprimarea nevoilor și aspirațiilor tuturor categoriilor sociale. Au fost respectate și alte principii ca cele de egalitate și echitate de gen, incluziunea și reprezentativitatea tuturor grupurilor din cadrul comunității (criterii de vârstă, sex, etnie, apartenență religioasă, categorii vulnerabile, etc.).

Pe baza planului de acțiuni, vor fi elaborate planuri anuale de activități la nivelul consiliului local Pelivan.

2.2. Cadrul juridic și instituțional privind dezvoltarea comunitară

Strategia de Dezvoltare Comunitară a comunei Pelivan pentru anii 2020 – 2025 reprezintă un document de planificare strategică integrată la nivel local, un mijloc esențial pentru factorii de decizie, pentru părțile interesate și, nu în ultimul rând, pentru cetățeni, unde sunt identificate cele mai bune soluții pentru creșterea calității vieții prin asigurarea unui mediu sănătos pentru o dezvoltare durabilă pe termen mediu și lung în comunitate.

Aceasta a fost elaborată cu suportul Grupului de Lucru pentru Planificare Strategică (în continuare GLPS) constituit prin Dispoziția primarului comunei Pelivan nr. 121 din 12.10.2020, cu asistența tehnică și metodologică din partea consultanților Business Consulting Institute, în cadrul Programului Comunitatea Mea, implementat de IREX și finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Conținutul acestui material ține de responsabilitatea GLPS și nu reflectă în mod necesar viziunea USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

2.3. Informații generale despre comunitate

Comuna Pelivan este o localitate din raionul Orhei, Republica Moldova. Este formată din satele Pelivan (sat-reședință) și Cișmea. Localitatea se află la distanța de 6 km de orașul Orhei și la 50 km de municipiul Chișinău.

Satul Pelivan a fost întemeiat în anul 1932. *Satul Cișmea* a fost menționat documentar în anul 1570.

Tabel 2. Indicatori socio-economici, com. Pelivan, anii 2019-2020

	Indicatori socio-economici	2020
1	Total populație, inclusiv	3922
1.1.	- Copii de vârstă (0-7 ani)	150
1.3	- Copii de vârstă școlară (7-17)	320
1.4	- Populație activă (18-56/61)	2770
1.5	- Persoane în etate (pensionari)	682
1.6	- Populație plecată (migranți)	742
2.	Număr de agenți economici	44
3	Bugetul total executat (venituri) anul 2019	1455700
3.1	- Venituri proprii, anul 2019, %	27,9
4	Număr total de gospodării	1939
4.1	% din gospodării conectate la apeduct (Pelivan/Cismea)	52,9/67
4.2	% din gospodării conectate la canalizare (Pelivan)	16,2
4.3	% din gospodării contract de evacuare centralizată a deșeurilor (Pelivan)	23,2
4.4	% de gospodării conectate la rețeaua de gaz (Pelivan/Cișmea)	44,9/46
5	Lungimea drumurilor locale (total)	29,2 km
5.1	% din drumuri locale cu acoperire rigidă (asfalt și "variantă albă")	Cișmea- 41% Pelivan- 50%
5.2	% din străzi cu iluminat nocturn	100

3. Profilul și analiza comunității

3.1. Caracteristici geografice și de mediu

3.1.1. Caracteristici fizico-geografice

Tabel3. Date generale

Denumirea localității	Comuna Pelivan, raionul Orhei
Anul fondării:	Comuna Pelivan – 1999, (1932 - satul Pelivan și 1570 - satul Cîșmea)
Poziția geografică:	50 km de municipiul Chișinău
Suprafața totală:	2726 ha
Numărul de locuitori:	3922
Densitatea populației:	44 locuitori/km ²
Primarul satului	Veaceslav Zaporojan
Secretarul Consiliului	Ludmila Gonțear
Numărul de strazi:	62 strazi (s. Pelivan – 34 și s. Cîșmea 28)
Lungimea stradală:	34,2 km (s. Pelivan – 15,5 km și s. Cîșmea – 18,7 km)
Hramul localității	s. Pelivan– „Acoperământul Maicii Domnului” – 14 octombrie s. Cîșmea– „Sf. Dumitru” – 8 noiembrie

Sursa: Primăria comunei Pelivan, raionul Orhei

Poziționarea geografică. Comuna Pelivan este o comună din raionul Orhei, Republica Moldova. Este formată din satele Pelivan (sat-reședință) și Cîșmea. Localitatea se află la distanța de 6 km de orașul Orhei și la 50 km de municipiul Chișinău. Comuna se învecinează la Sud cu s. Mitoc, la Sud-Est cu or. Orhei, la Nord-Vest cu s. Inculeț, s. Zorile și la Nord -Est cu s. Step Soci.

Scurt istoric. *Satul Pelivan* a fost întemeiat în anul 1932. Localitatea s-a desprins din moșia satului Mitoc. În primăvara anului 1932, satul Mitoc a fost inundat în urma unei ploi torențiale. Multe case au fost demolate, oamenii au rămas fără adăpost. Ei s-au adresat autorităților ca să li se repartizeze alte loturi pentru construcția caselor. Pentru soluționarea problemei la fața locului a venit Ion Pelivan, la acel moment reprezentant al guvernului. Sinistraților le-au fost repartizate terenuri din sectorul de Stat al Fermei Model Orhei.

În semn de recunoștință pentru aceasta, țăranii au numit noua localitate Pelivan. În 1945 denumirea satului a fost schimbată în Mitocul – Nou. În ianuarie 1965, prin Hotărîrea Sovietului Suprem al RSSM, a fost format satul Luceafărul, care împreună cu satul Mitocul – Nou și Mitocul – Vechi intrau în componența satului Brăviceni.

În 1990 satele Luceafărul și Mitocul Nou s-au contopit formând un sat cu denumirea istorică- Pelivan.

Satul Cîșmea a fost menționat documentar în anul 1570 și este așezat pe coasta stîngă a văii Răutului. Denumirea satului semnifică „izvor”. La 1875 satul număra 45 de gospodării

cu 149 de locuitori. Către 1923 numărul sătenilor a crescut până la 550, iar în localitate își deschisese ușile școala frecventată de copiii din localitate.

3.1.2. Planificare spațială

Comuna Pelivan este traversată de magistrala M2 Chisinau-Soroca-frontiera cu Ucraina și în apropiere de drumul regional R20 Rezina-Orhei-Calarasi, ambele drumuri de importanță națională și internațională. Prin urmare, această așezare geografică favorabilă deschide premise de dezvoltare economică a comunei, dezvoltare a turismului și mobilitatea populației spre centrele economice regionale, în special spre municipiile Orhei, Chisinau și orașul Călărași.

Satul nu dispune de Plan Urbanistic General. Zonal, localitatea este divizată convențional în următoarele sectoare:

Satul Pelivan:

1. Satul Nou
2. Centrul satului
3. Focșor sau PMK (întreprindere sovietică)
4. Partea de Jos a satului

Satul Cișmea

1. Partea de Jos a satului
2. Centrul satului
3. Mahalaua din deal a satului
4. Mahalaua nouă dinspre Pelivan
5. Clădirile

3.1.3. Resurse naturale

Relieful predominat de altitudini joase (până la 100 m), cu o bonitate a solurilor (58% în s. Pelivan și 65% în s. Cișmea) de nivel mediu național, este prielnic pentru creșterea și cultivarea culturilor cerealiere, legumicultură. Pe teritoriul comunei, la moment, există suprafețe afectate de alunecări de teren în Mahala Nouă, și un sector din satul vechi în proximitate cu Mahala Nouă (s. Pelivan). În s. Cișmea suprafețele supuse alunecărilor de teren sunt situate în afara satului.

Fondul acvatic al comunei este format dintr-o suprafață totală de 58 ha, în special iazurile din localitate și râul Cogâlnic situate în apropierea terenurilor cu destinație agricolă. Apa potabilă pentru localnici este asigurată din cele 100 fântâni de mină și 9 fântâni arteziene din perimetrul comunei.

Fondul forestier cuprinde 75 ha păduri.

3.1.4. Factorii de poluare a mediului

Starea mediului ambiant al comunei este satisfăcătoare, nu există întreprinderi, care prin activitatea lor, ar putea să afecteze sănătatea populației în general. Totuși, există probleme și factori ce necesită a fi atenționate autorităților și populației zonei care duc spre poluarea mediului, referindu-ne nemijlocit la comună:

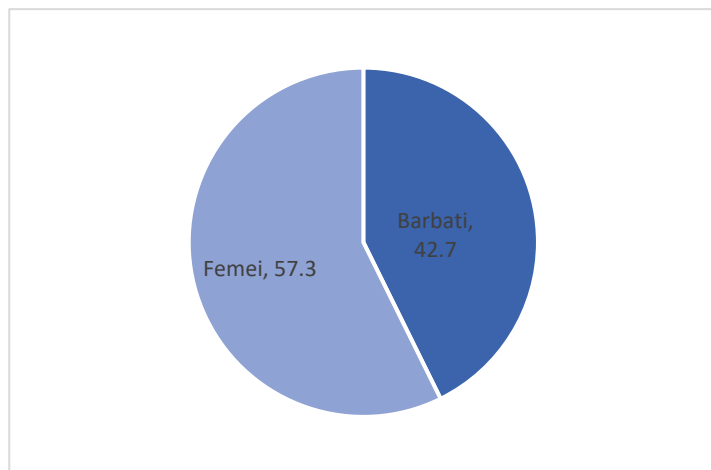
- Resursele funciare nu sunt folosite eficient: lipsește rotația culturilor, folosirea incorectă a îngrășămintelor ca urmare scade bonitatea solului.

- Transportarea deeurilor la gunoisti neautorizate, (localitatea neavind gunoisti autorizate) neamenajate, aparitia noilor gunoisti mici spontane;

3.2. Demografie

3.2.1. Resurse Umane

Populație. Conform datelor furnizate de Primăria Pelivan, numărul populației prezente a comunei la 01.01.2020 a constituit 3922 persoane. Acest număr reprezintă 3,16 % din contingentul total al raionului Orhei, dintre care 42,7% sunt bărbați și 57,3% - femei. Populația prezentă cuprinde numărul populației care la moment se află pe teritoriul unității administrativ – teritoriale, inclusiv persoanele domiciliate temporar și persoanele temporar plecate în altă localitate/țară.

Figură 2. Structura populației pe sexe, anul 2020

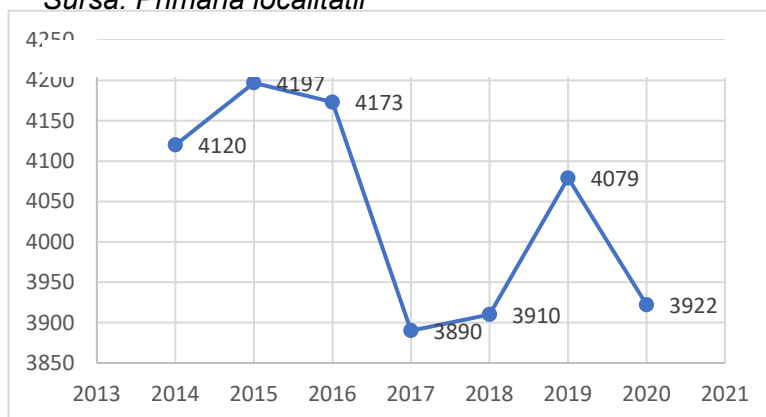
Sursa: Primaria localitatii

persoane mai puțin decât în 2014.

Analiza numărului populației pentru ultimii șapte ani relevă faptul că acesta este în scădere. Astfel, la începutul anului 2020 erau cu 198 de

Figură 1. Dinamica populației, anii 2014-2020

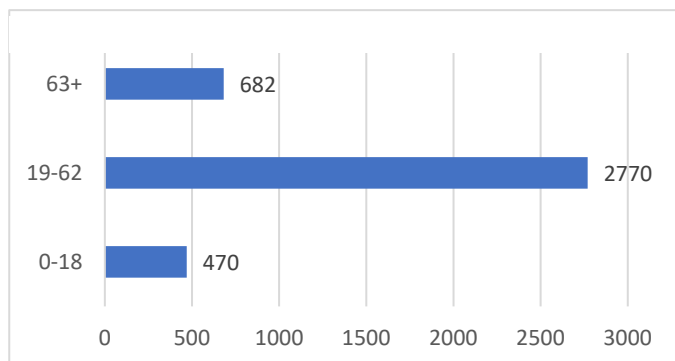
Sursa: Primaria localitatii

La începutul anului 2020, în componența populației comunei Pelivan ponderea cea mai mare o dețin persoanele cu vârsta aptă de muncă (cuprinsă între 18 – 56/62 ani) care constituie aproximativ 70,6 % sau cca 2770 de persoane. Persoanele în etate – 682 persoane (17,4%). Restul populației (470 sau 11,9 %) sunt copii și tineri cu vârsta sub 18 ani.

Figură 3. Populația după grupa de vârstă, ani

Sursa: Primăria localitatii

Numărul persoanelor plecate oficial peste hotare aproape s-a dublat în anul 2020, comparativ anului 2014, în fiecare an pleacă cca. 13-32 persoane. Numărul celor veniți oficial, variază între 29-77 persoane anual și e în scădere în anul 2020, cu 35 persoane mai puțin s-au întors decât în anul 2014. Numărul persoanelor plecate la muncă peste hotare este de 713 persoane sau 18,2% (50,1% -femei) din numărul total al

populației și acest indice este în creștere comparativ anului 2014, când au plecat 485 persoane, însă e mai mic comparativ anului 2019, când au plecat 1004 persoane, probabil datorită restricțiilor impuse odata cu apariția situației pandemice din anul 2020.

În perioada 2014-2020 numărul celor născuți echivalează relativ cu numărul celor decedați și este în continuă scădere. Oficial, din totalul de 1939 de gospodării, 10 din ele sunt parșite.

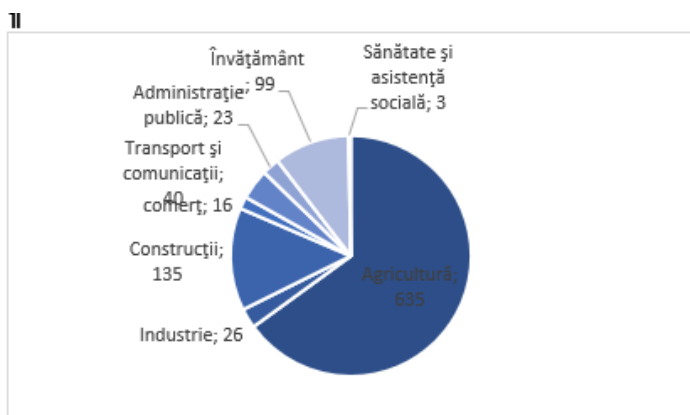
Ponderele persoanelor cu dizabilități este de 6%, dintre care 6,7% reprezintă copii. Conform datelor Direcției Asistență Socială, 78 de familii se află în sărăcie extremă, dintre care și 18 copii.

3.2.2. Forța de Muncă

Comuna Pelivan se caracterizează printr-un număr sporit al populației cu vârstă aptă de muncă (cuprinsă între 18 – 56/62 ani) de cca. 2770 de persoane sau aproximativ 70,6%.

Figură 4. Repartizarea populației ocupate pe tipuri de activități economice, persoane, anul 2020

Sursa. Primăria comunei Pelivan, raionul Orhei

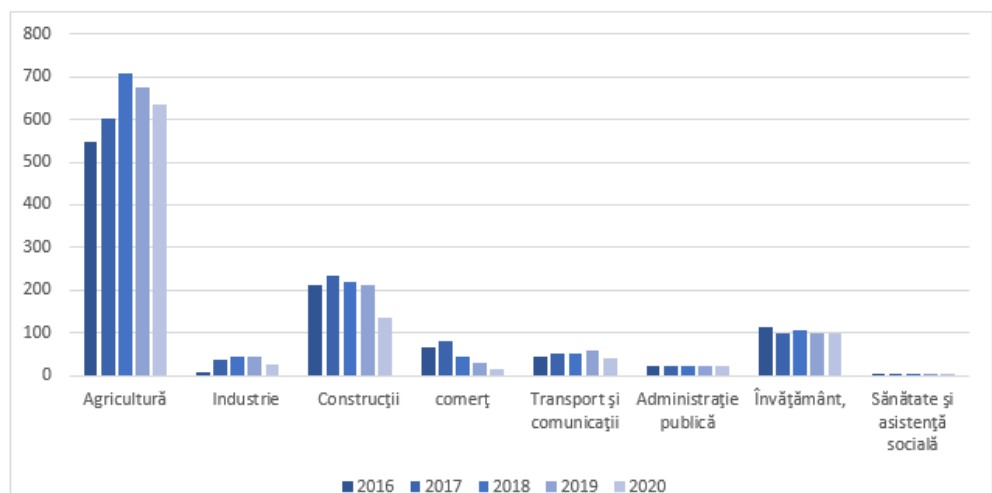

Numărul populației angajate în economie este de doar 977, sau 29,4% din numărul populației apte de muncă. În ultimii 5 ani, acest indice a scăzut cu 42 persoane, principalele motive fiind lipsa locurilor de muncă și emigrarea accentuată.

Din numărul total al persoanelor ocupate, observăm 65% sunt angajate în sectorul agricol, 13,8% în construcții, 10,2% în educație, 4% -

transport și comunicații, 2,7% - industrie.

Figură 5. Repartizarea populației ocupate pe tipuri de activități economice în dinamica, persoane

Sursa. Primaria comunei Pelivan, raionul Orhei

Numărul șomerilor înregistrați la Agenția Națională a Forței de Muncă în 2020 a fost de 236 persoane (aproape dublu fata de anul 2019), 57,2% o reprezinta femeile.

3.3. Servicii Sociale

3.3.1. Caracteristicile grupurilor vulnerabile

Populația săracă. Conform datelor Direcției Asistență Socială, 25 persoane (0,6% din numărul total al populației) se află în sărăcie extremă, dintre care 18 sunt copii.

Persoanele în etate, persoanele cu dizabilități, familii monoparentale și familii cu mulți copii au preponderent venituri din gospodăriile agricole individuale, practică o agricultură de subzistență, iar unii participă în măsură mică la schimburile comerciale. Unii din aceștia se implică și în lucrul ocazional sezonier, dar primesc și pensie socială.

Persoane cu dizabilități. Numărul de persoane cu grad de invaliditate este de 6% (236 de persoane) din populație, dintre care 58,9% sunt bărbați. Acest grup de persoane primește diverse tipuri de suport de la stat și primărie, cum ar fi: ajutor social, ajutor monetar, ajutor pentru perioada rece a anului și compensații pentru transport.

Procesul de incluziune a persoanelor cu necesități speciale în societate este unul de durată, deoarece vizează schimbarea de mentalitate și trebuie abordat prin activități constante și consecvente.

Tabel 4. Persoane cu dizabilități, 2020

	Total	Femei	Bărbați	Copii
<i>Persoanele cu dizabilități</i>	236	97	139	16
<i>Persoanele cu dizabilități fizice</i>	5		4	1
<i>Persoanele cu dizabilități mentale</i>	7	3	2	1
<i>Persoanele cu dizabilități grave (care nu pot supraviețui fără ajutorul extern)</i>	8	3	4	1
<i>Persoanele cu dizabilități medii (capabili pentru activități fără ajutorul extern)</i>	228	94	119	15
<i>Persoanele cu dizabilități angajate în câmpul muncii</i>	26	19	7	
<i>Persoanele cu dizabilități în etate</i>	29	19	9	

Sursa: Primăria localității

Persoane în etate. 682 de persoane, adică 17,6% din totalul populației sunt în etate, 412 femei și 270 – bărbați. Multe persoane din categoria dată dețin un teren agricol, pe care-l îngrijesc pentru a-și asigura existența. Unele persoane în etate primesc compensații pe perioada de iarnă și vizite la domiciliu pentru îngrijire.

Tabel5. Persoane în etate, 2020

Total persoane în etate	Femei în etate	Vârstnici cu dizabilități	Femei în etate cu dizabilități	Persoane în etate singure
682	412	29	19	6

Sursa: Primăria comunei Pelivan, raionul Orhei

3.3.2. Servicii Sociale

Sistemul de educație în comuna Pelivan este organizat după cum urmează:

Preșcolar (grădiniță de copii):

- Grădinița de copii „Romanita”, Pelivan a fost înființată în 1973 și este cu predare în limba română. Are o capacitate de 120 copii, însă frecventează doar 80 copii (66,6%) (55 fete și 25 băieți). Suprafața totală este de 300 m², utilizându-se doar 200 m². În cadrul instituției activează 20 de angajați cu vârsta medie de 40 ani. Clădirea este cu 2 etaje, nefiind dotată cu pante de acces pentru persoanele cu necesități speciale. Starea generală a clădirii este satisfăcătoare, cu reparație capitală efectuată cu mult timp în urmă, astfel ar necesita la moment reparație capitală. Totodată, clădirea este aprovizionată cu apa potabilă (caldă și rece) în mod centralizat, permanent, în toate zonele grădiniței. Serviciul de aprovizionare cu apa este achitat regulat. Sistemul de canalizare este centralizat și achitarea acestuia se face regulat. Sistemul de încălzire îl reprezintă cazanul în baza de gaz, care asigură atât încălzirea clădirii, cât și a apei, este utilizat continuu, în toate zonele clădirii. Grupul sanitar este plasat în interiorul grădiniței, de tip clozet, cu apa rece și caldă, comun pentru copii și personalul instituției. Localizarea instituției este la periferia satului, cu drum de acces mediu, fără organizarea transportării copiilor.
- Grădinița de copii „Izvoras”, Cișmea a fost înființată în 2007 și este cu predare în limba română. Are o capacitate de maxim 70 copii și este frecventată de tot atâția (25 fete și 45 băieți). Suprafața totală este de 140 m², utilizându-se la maximum. În cadrul instituției activează 18 angajați cu vârsta medie de 35 ani. Clădirea este cu un etaj, nefiind dotată cu pante de acces pentru persoanele cu necesități speciale. Starea generală a clădirii este satisfăcătoare, cu reparație capitală efectuată cu mult timp în urmă, astfel ar necesita la moment reparație capitală. Totodată, clădirea este aprovizionată cu apa potabilă (caldă și rece) în mod centralizat, permanent, în toate zonele grădiniței. Serviciul de aprovizionare cu apa este achitat regulat. Sistemul de canalizare este centralizat și achitarea acestuia se face regulat. Sistemul de încălzire îl reprezintă cazanul în baza de gaz, care asigură atât încălzirea clădirii, cât și a apei, este utilizat continuu, în toate zonele clădirii. Grupul sanitar este plasat în interiorul grădiniței, de tip clozet, cu apa rece și caldă, comun pentru copii și personalul instituției. Localizarea instituției este la periferia satului, cu drum bun de acces, fără organizarea transportării copiilor.

Primar, secundar:

- Gimnaziul Pelivan, creat în 1974, are 15 angajați, cu vârsta medie de 45 ani. Capacitatea totală este de 250 de persoane, însă este frecventat 152 persoane (79 fete și 73 băieți). Clădirea cuprinde o suprafață de 1900 m² fiind utilizată la maximum. Starea generală a clădirii este satisfăcătoare, însă necesită reparație capitală. Clădirea este aprovizionată cu apă (caldă și rece) potabilă în mod centralizat, permanent, în toate zonele clădirii. Sistemul de canalizare este centralizat și funcțional. Încălzirea clădirii se face cu cazan pe gaze, și asigură atât încălzirea cât și apa caldă. Grupurile sanitare sunt amplasate în interiorul și exteriorul clădirii, de tip clozet, comune pentru copii și personalul instituției. Accesibilitatea clădirii este insuficientă, ușile nu sunt adaptate pentru persoanele cu carucioare, pantele de acces se gasesc doar lângă o scară, iar grup sanitar adaptat nevoilor persoanelor cu necesități speciale nu este. Totodată clădirea este amplasată la periferia satului, cu drum de acces mediu, transportarea copiilor la instituție nu este organizată.

- Gimnaziul Cișmea, creat în 1973, are 18 angajați, cu vîrsta medie de 42 ani. Capacitatea totală este de 250 de persoane, însă este frecventat de 160 persoane (67 fete și 93 băieți). Clădirea cuprinde o suprafață de 559 m² fiind utilizată la maximum. Starea generală a clădirii este satisfăcătoare, însă necesită reparație capitală. Clădirea este aprovizionată cu apă (caldă și rece) potabilă în mod centralizat, permanent, în toate zonele clădirii. Sistemul de canalizare este centralizat și funcțional. Încălzirea clădirii se face cu cazan pe gaze, și asigură atât încălzirea cât și apa caldă. Grupurile sanitare sunt amplasate în interiorul și exteriorul clădirii, de tip clozet, comune pentru copii și personalul instituției. Accesibilitatea clădirii este redusă, fiind o clădire cu două etaje nu există pante de acces și nici ușile nu sunt adaptate pentru persoanele cu carucioare, iar grup sanitar adaptat nevoilor persoanelor cu necesități speciale nu este. Totodată clădirea este amplasată la periferia satului, cu drum bun de acces, transportarea copiilor la instituție nu este organizată.

Obiectul major al procesului educațional este formarea și pregătirea copiilor pentru viață și activitate într-o societate democratică, precum și adaptarea lor la condițiile societății.

Activitatea de educație și instruire a copiilor se realizează în baza Curriculumului Educației copiilor de vîrstă timpurie și preșcolară din Republica Moldova și Standardelor de învățare și dezvoltare pentru copilul de 0-7 ani. Întregul proces instructiv-educativ este axat pe copil, pe necesitățile lui, pe ritmul propriu și nivelul de dezvoltare a fiecărui copil în parte.

În vederea îmbunătățirii procesului educațional al comunei se necesită înnoirea continuă a inventarului de studii al elevilor, modernizarea tehnică a salilor de studii metodologice și specializate, precum și ridicarea continuă a nivelului de calificare a pedagogilor și personalului auxiliar.

Cultura. În localitate există *Casa de Cultura Pelivan*, datată din anul 1979, cu o suprafață de 980 m² și capacitate de 400 beneficiari. Edificiul Casei de Cultura necesită lucrări de reparație pentru următorii ani. Clădirea este respectiv, conectată la rețelele de utilități publice (cu excepția cazangeriei pe baza de gaze naturale). Domeniul cultural al comunei este slab dezvoltat, cu rezerve de a redeschide noi cercuri de muzică și dans.

În localitate își desfășoară activitatea 2 ansambluri de amatori: unul folcloric „Tălăncuța” și unul vocal „Comorile Primăverii”.

Biblioteca Publică fondată în anul 1980, are o capacitate totală de 50 beneficiari și suprafața de 100 m². Starea tehnică a încăperii este precară, necesită reparație capitală, agentul termic este furnizat în timpul sezonului rece pe baza de resurse electrice. Suplinirea fondului de carte se face periodic, beneficiarii ai serviciului fiind locuitorii de toate vîrstele.

Patrimoniul istoric al comunei este compus din:

- Bustul lui Ion Pelivan – s.Pelivan
- Monumentul eroilor căzuți- s.Cișmea.

Acești sunt monumente de for public

Ocrotirea sănătății. În comuna Pelivan activează Centrele de Sănătate Pelivan și Cișmea. Proprietate privată și prestează serviciile ce țin de medicina primară.

Centrul de Sanatate Pelivan – starea generala a cladirii este foarte buna, in sa ar fi nevoie de interventia unei reparatii cosmetice. Cladirea este dotata cu toate utilitatile de tip centralizat. Grupul sanitar este amplasat in interior. Accesul in cladire este satisfactor intrucit exista pante de acces pe linga scara, toate usile sunt adaptate pentru persoane cu carucior. Institutia este amplasata la marginea satului si spre aceasta duce un drum bun. Transportarea spre institutie este organizata.

Centrul de Sanatate Cişmea – starea generala a cladirii este nesatisfăcătoare, necesita interventia unei reparatii cosmetice. Cladirea este dotata cu toate utilitatile de tip centralizat. Grupul sanitar este amplasat in interior. Accesul in cladire este redus intrucit nu exista panta de acces pe linga scara, toate usile sunt adaptate pentru persoane cu carucior. Institutia este amplasata la marginea satului si spre aceasta duce un drum bun. Transportarea spre institutie este organizata.

Pe parcursul anului 2019 au beneficiat de servicii sociale in total 260 de persoane, dintre care 187 – persoane in etate, 52 – persoane cu dizabilitati, iar 21 - copii.

Tabel 6. Serviciile sociale prestate în localitate

ANUL 2019	TOTAL (Pelivan/Cișmea)			Pers. înetate			Pers. cu dizabilități			Copii		
	Tot.	F	B	Tot.	F	B	Tot.	F	B	Tot.	F	B
Au beneficiat de prestații sociale (de toate tipuri)	155/ 105	88/ 59	67/ 46	107/ 80	57/ 46	50/ 34	35/ 17	23/ 9	12/ 8	13/ 8	8/ 4	5/ 4
inclusiv de indemnizații de șomaj	75/59	53/ 28	22/ 31									
de indemnizație unică pentru nașterea copilului	17/12	13/ 12	4									
de indemnizații lunare pentru îngrijirea copiilor	17/12	13/ 12	4									
de indemnizații pe motiv de sănătate / incapacitate de muncă	102/ 80	50/ 37	52/ 43	7/3	4/3	3/	3/	2/	1/	/1		/1
de compensații pentru perioada de iarnă	83/ 74	51/ 45	32/ 29	57/ 53	33/ 39	24/ 14	21/ 18	11/ 9	10/ 9	5/3	2/	3/3
Vizite de îngrijire la domiciliul	/288	/288		/288	/288							

Sursa: Primaria comunei Pelivan, raionul Orhei

3.4. Economia

3.4.1. Structura de afaceri a economiei locale și a domeniului de afaceri

Economia comunei Pelivan este relativ slab dezvoltată și diversificată, preponderent bazată pe sectorul agricol cu 6 agenți economici înregistrați în anul 2020.

Din analiza indicatorilor ce caracterizează evoluția de ansamblu a economiei localității se constată că la 01.01.2020 pe teritoriul satului erau înregistrați în total 44 agenți economici, dintre care 9 întreprinderi individuale, 6 gospodării țărănești, 1 societate pe acțiuni, 26 societăți cu răspundere limitată, 1 cooperativa și 1 întreprindere municipală.

În perioada 2016-2020 numărul total al agenților economici a crescut de la 29 la 44 de agenți economici.

După forma organizatorico-juridică, 15 agenți economici sunt întreprinderi cu drept de persoane fizice, iar 29 - întreprinderi cu drept de persoane juridice.

Tabel 7. Repartizarea agenților economici după forma organizatorico-juridică

Agenți economici	2016	2017	2018	2019	2020
Total:	29	32	38	42	44
Întreprinderi cu drept de persoane fizice, inclusiv:	9	10	14	15	15
- întreprinderi individuale	5	6	9	9	9
- gospodării țărănești	4	4	5	6	6
Întreprinderi cu drept de persoane juridice, inclusiv:	20	22	24	27	29
- societăți pe acțiuni	1	1	1	1	1
- societăți cu răspundere limitată	17	19	21	24	26
- cooperative	1	1	1	1	1
- întreprinderi municipal	1	1	1	1	1

Sursa: Primăria comunei Pelivan, raionul Orhei

Tabel8. Principalii agenți economici din localitate

Nr. crt	Denumirea agentului economic	Domeniul de activitate	Forma de proprietate	Nr. angajați	Impozite în bugetul local, mii lei
1.	Peco 133 Petrom Moldova	Comercializarea combustibililor solizi, lichizi și gazoși și a produselor derivate. Comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun.	privată	6	25000
2.	SRL Lukoil Moldova 64	Comercializarea combustibililor solizi, lichizi și gazoși și a produselor derivate. Comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun.	privată	8	30000
3.	SRL Lukoil Moldova 85	Comercializarea combustibililor solizi, lichizi și gazoși și a produselor derivate. Comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominantă	privată	6	30000

		de produse alimentare, băuturi și tutun.			
4.	Agropiese TGR Grup SRL	Comercializarea mașinilor agricole, utilajelor, echipamentelor, etc.	privată	11	12000
5.	FPC Agromotor	Comercializarea mașinilor agricole, utilajelor și furniturilor	privată	5	10000
6.	SRL „Sem- Nat- Family”	Comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun. Restaurante baruri, activități de alimentație pentru evenimente și alte activități de alimentație (catering) Întreținerea și repararea autovehiculelor	privată	7	7000
7.	Î.I.Lariadry Company	Activități de alimentație publică	privată	5	6000
8.	Î.I. Garbatovschi Dumitru	Comercializarea cu amănuntul a produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun, în magazine specializate	Privată	2	3000
9.	Mezelbrav	Comercializarea cu amănuntul a produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun, în magazine specializate	privată	5	3000
10.	G.Ț.Mihalachi Petru	Încăperi de depozitare a fructelor și legumelor	privată	3	6000
11.	SRL Casa del Pane	Comerțul cu amănuntul a pâinii, produselor de patiserie și de cofetărie	privată	8	3000
12.	Î.I. NaticAgro	Comerțul cu ridicata al produselor lactate, ouălor, uleiurilor și al grăsimelor comestibile	privată	3	3000
13.	Î.I. Malețchi Simion	Întreținerea și repararea autovehiculelor	privată	2	5000
14.	Stâni de ovine și caprine (nu sunt inregistrate oficial)	Cresterea si procesarea cărnii lactatelor și produselor din lactate	privată		

Sursa: Primăria comunei Pelivan, raionul Orhei

În localitate nu există întreprinderi de stat sau societăți pe acțiuni, asociații de producători agricoli. Nu există nicio asociație a antreprenorilor, aceasta însă fiind o necesitate la nivel local, unde agenții economici ar putea beneficia de consultanță și informații structurate și actuale.

Localitatea nu are nicio infrastructură de afaceri, cum ar fi un incubator de afaceri care ar oferi servicii de consultanță în domeniul inițierii afacerilor.

Tabel 9. Imobile și terenuri propuse pentru eventuali investitori

<i>Imobil, teren</i>	<i>Suprafață</i>	<i>Domeniul</i>	<i>Destinația</i>	<i>Valoarea</i>
----------------------	------------------	-----------------	-------------------	-----------------

				investiției
Teren cu nr. cadastral: 6425117325 (teren adiacent monumentului “Eroilor căzuți” din s.Cișmea)	1,17	Amenajare/socializare si agrement	agricol	2 mln. lei

Sursa: Primaria comunei Pelivan

Sectorul agricol oferă cel mai mare număr de locuri de muncă – 674, urmat de sectorul construcții – 211 angajați, sectorul educației – 101 angajați, transport și comunicații – 59 de angajați, industrie – 43 de angajați, comerțul doar 29 de angajați, administrație publică și instituțiile de sănătate și asistență socială – 23 și respectiv 3 angajați. Acești indicatori reflectă atât caracteristicile întreprinderilor, cât și tendința activității economice a localității, orientată spre sectorul agricol.

Comuna nu dispune de centre de colectare a producției de lactate/carne, mini fabrici de confecții și prelucrare a pieilor/lanii, ferme animaliere (cu excepția a 2 stâni de oi, care nu sunt înregistrate oficial), farmacie și alte servicii necesare localității.

3.4.2. Sectorul Agriculturii

Agricultura detine o pondere importantă în numărul de agenți economici, fiind specifică comunei și prin faptul existenței suprafeței mari de teren agricol, bonitatea solului de calitate medie- 62% (Pelivan -58% și Cișmea-65%), nivel caracteristic pe republică. Activitatea de producere este orientată preponderent spre cultivarea culturilor cerealiere, legumicultură, pomicultură, precum și creșterea animalelor în propriile gospodării. Venitul ramurii agricole ar înregistra creșteri semnificative ca urmare a utilizării tehnologiilor agricole moderne. Inclusiv, aplicarea sistemelor antigrindină, tehnologii moderne de prelucrare a solului, implementarea sistemelor de irigații, creșterea legumelor în complexe de sere moderne.

Aceștia se axează pe creșterea legumelor și comercializarea lor. Sunt agenți economici care se ocupă cu creșterea ovinelor și caprinelor și producerea și comercializarea laptelui și a produselor lactate.

Structura fondului funciar. Suprafața totală a localității constituie 2726 ha, dintre care 1626 ha (59,6%) sunt terenuri agricole, terenuri sub construcții – 124 ha (4,6%), rezerva 911 ha (33,4%).

Tabel 10. Structura intravilanului localității, ha

Tipuri de terenuri	Suprafață	Suprafață, total
Total, inclusiv	Pelivan/Cismea	2726
Intravilan	105/132	237
Extravilan	1009/784	1793
Terenuri sub construcții	58/66	124
Terenuri agricole	765/861	1626
Rezerva	50/861	911
Drumuri și cai de comunicație	41/42	83
Ape	13/45	58
Păduri	21/54	75

Alte terenuri	29/27	56
----------------------	-------	----

Sursa: Primaria comunei Pelivan

3.4.3. Industria

Sectorul industrial este reprezentat de un singur agent economic, a cărui servicii principale constituie producerea bălămărilor.

3.4.4. Comerțul și serviciile

Domeniul comerțului și serviciilor este reprezentat de 32 agenți economici:

- **4 statii alimentare**, de comercializare a combustibililor
- **2 unitati de comercializare** a masinilor agricole
- **11 unitati de comercializare** cu amanuntul preponderent a produselor alimentare
- **3 spalatorii auto** cu întreținerea și repararea autovehicolelor
- **Un club de noapte**
- **2 cafenele** cu activități de alimentație publică.

Pe teritoriul satului nu activează nici o instituție bancară sau întreprindere de micro finanțare.

În stimularea activității de antreprenariat la nivel local, agenții economici identifică probleme și soluții, precum:

Probleme:

1. Piata de desfacere lipseste
2. Insuficienta fortei de munca
3. Calitatea precara a materiei prime
4. Drumuri rele
5. Birocratia si gajul mare in vederea obtinerii unui credit
6. Impartialitatea in acordarea granturilor
7. Dezamagire in institutiile donatoare
8. Coruptia in ceea ce priveste exportul
9. Calitatea precara a materiei finite (utilizarea de antibiotice)
10. Monopolizarea pietei, politica preturilor neloiala (anti-dumping)
11. Lipsa gazoductului
12. Accesul limitat la rețeaua de electricitate
13. Preturile inalte pentru loturile de pamint destinate dezvoltarii afacerilor.

Soluții:

1. Impadurire cu plantatii melifere (salcim, tei)
2. Colaborarea APL cu agenți economici in vederea obtinerii granturilor
3. Promovarea produselor locale (prin intermediul mediului on-line, panouri publicitare/informationale)
4. Elaborarea unei brosuri privind activitatea antreprenoriala la nivel de comuna
5. Dezvoltare bazata pe participarea comunitara
6. Organizarea schimburilor de experienta
7. Participarea la forumuri, instruiri nationale/internationale, expozitii/festivaluri
8. Extinderea gazoductului

9. Extinderea rețelelor de apeduct și canalizare.

3.4.5. Potențial de dezvoltarea economică locală

Comuna Pelivan dispune de anumite avantaje comparabile în calea dezvoltării unei economii locale solide, cum ar fi:

- Amplasarea localității în apropierea drumurilor de importanță națională: magistrala M2 Chisinau-Soroca-frontiera cu Ucraina și drumul regional R20 Rezina-Orhei-Calarasi
- Populație activă tânără aptă pentru muncă,
- Colaborarea eficientă cu instituțiile publice
- Existența clădirilor publice neexploatate.
- Există activități economice diversificate.

Tabel 11. Necesități locale neacoperite ce pot fi acoperite prin deschiderea sau dezvoltarea unor afaceri mici, ținând cont de potențialul comunității

	Necesitatea locală	Modalitatea de acoperire (tipul afaceriimici)	Premizele și potențialul existente	Volumul investițiilor inițiale (MDL)	Numărul necesar de angajați
1	Farmacii	privată		2 mln.lei	2
2	Cabinet de fizioterapie și prestarea serviciilor de sănătate	privată	spațiul – clădirile publice ale APL	2 mln.lei	3
3	Centru de agrement și sport pentru tineret	privată	Teren deschis, spațiu închis	3 mln.lei	3
4	Centru de zi pentru persoane în etate	Public-privata	Spatiu disponibil	7 mln. lei	10

Sursa: Primaria comunei Pelivan

Totodată, există anumite necesități locale identificate în scopul acoperirii acestora prin deschiderea unor afaceri (a se vedea tabelul de mai sus), fiind și premise ce ar permite facilitarea inițierii acestora. Volumul investițiilor inițiale estimat la moment este de cca 14 mln lei, și se propune deschiderea unei farmacii, unui cabinet fizioterapeutic, unui centru de agrement pentru tineret și a unui Centru de zi pentru persoane în etate.

Tabel12. Lista bunurilor municipale de o importanță vitală pentru APL și cu potențial pentru eventualii investitori

	Denumire edificiu	Amplasare edificiu (central satului, la periferie, etc.)	Anul construcției	Suprafața	Starea fizică actuală	Tip proprietate
1	Școala veche	Lângă primărie	1970	475,2 m.p.	Necesită reparație	publică
2	Iazul și teritoriul adiacent	Centrul satului	1951	1,24 ha	Necesită curățire și amenajare	public
3	Et.II al clădirii	Lângă	1975	700 m.p.	Necesită	public

	Bibliotecii	primărie			reparație	
4	Stadionul mare al s.Pelivan	Lângă primărie	1971	720 m.p.	Necesită reparație	public
5	Terenul adiacent monumentului din s.Cișmea	Centrul satului	1958	0,1738 ha.	Necesită îngrijire	public

Sursa: Primaria comunei Pelivan

3.5. Infrastructura

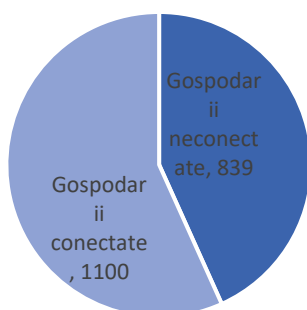
3.5.1. Infrastructura Utilităților Publice

Singura Intreprindere Municipala este I.M. „Servicii Comunale Pelivan” ce are ca domeniu de activitate prestarea serviciilor de apa si canalizare, cit si salubritizarea teritoriului comunei. Cota parte a Consiliului Local este de 100%. In anul 2019 a atins un volum al vinzarilor de 704170,00 lei, dintre care total impozite au fost achitate 60385 lei, iar in bugetul local au intrat 2400 lei. La intreprindere activeaza 11 angajati.

Sistemul de alimentare cu apă se desfășoară în mod centralizat din 2 sonde arteziene, cu forma de proprietate publica si privata, nivel de acoperire a gospodariilor 750 de gospodarii sunt conectate in satul Pelivan (52,9%) si 350 de gospodarii in satul Cismea (67%), totodata in satul Cismea 200 de gospodarii sunt conectate la apeduct prin proprietate privata. Apa este potabila de o calitate relativ buna, iar costul unui m³ este de 8

lei si 2,5 lei (apeduct forma privata) pentru persoane fizice si 20 lei pentru persoane juridice, insuficient pentru a acoperi deservirea sistemului de apeduct si intretinerea acestuia. Sursa principala de aprovizionare cu apa potabila o constituie fintinile de tip mina, 100 la numar.

Comuna dispune de premise pentru constructia sistemelor de irigare in domeniul agricol din bazinele acvatice naturale sau artificiale de pe perimetrul comunei. Fapt ce ar permite sporirea productivitatii terenurilor.

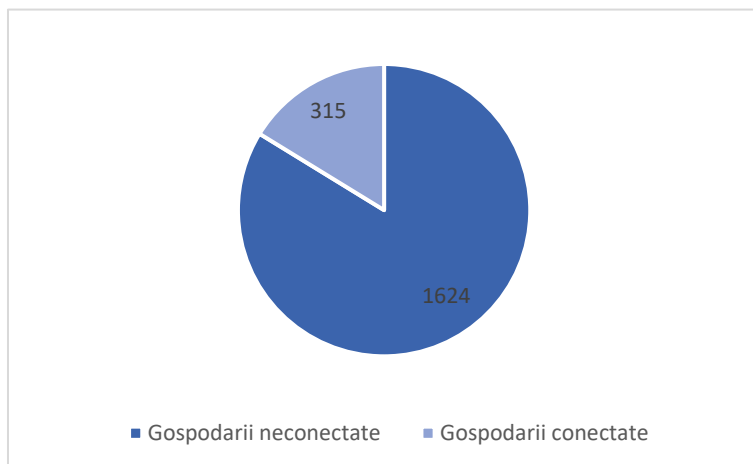
Figură6. Numarul gospodariilor conectate la apeduct, anul 2020

Sursa: Primaria comunei Pelivan, raionul Orhei

Sistemul de canalizare este de tip local cu sistem de evacuare, proprietate publica si acopera 315 de gospodarii (16,2%) doar in satul Pelivan. Majoritatea locuitorilor evacueaza deseurile in bazine neautorizate, ceea ce constituie un pericol eminent pentru starea mediului ambiant. Comuna nu dispune de o statie de epurare a apelor uzate. Costul unui m³ este de 15 lei pentru persoane fizice si 25 lei pentru persoane juridice.

Figură7. Numarul gospodariilor conectate la sistemul de canalizare

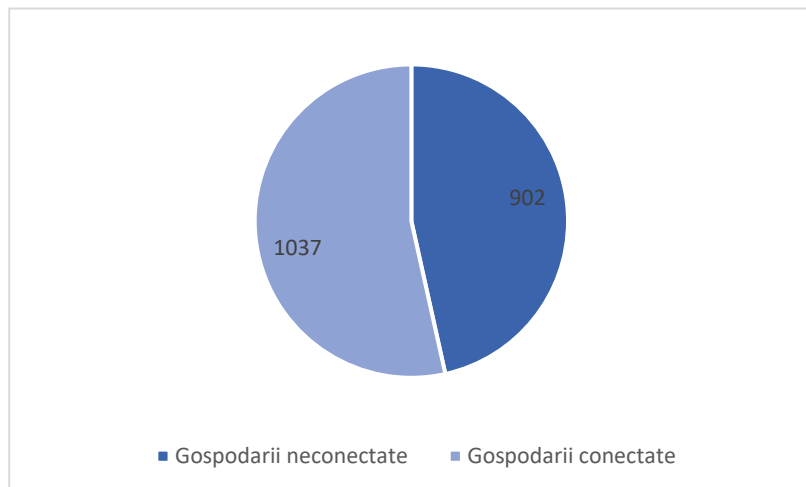
Sursa: Primaria comunei Pelivan, raionul Orhei

Gazificarea. Gazoduct centralizat, cu forma de proprietate publica, nivelul de acoperire a numarului de gospodarii este de 637 gospodarii (44,9%) in satul Pelivan si de 400 de gospodarii (46%) in satul Cismea. Costul metrului cub este de 1,96 lei. Desi s-au consumat numeroase eforturi de a asigura toti locuitorii cu gaz

natural, o parte din gospodarii nu sunt conectate. Motive fiind costul ridicat a unui m³ de gaz natural, imposibilitatea suplinirii de catre solicitant a conditiilor prevazute de catre furnizor in avizul de racordare la reseaua de gaze naturale ș.a.

Figură8. Numărul gospodăriilor conectate la gazoduct

Sursa: Primaria comunei Pelivan, raionul Orhei

Alimentarea cu agent termic. In edificiile sociale si majoritatea gospodariilor energia termica este asigurata in baza utilizarii gazului natural. Locuitorii care nu au posibilitatea conectarii la gazoduct sau datorita pretului ridicat al unui m³ de gaz, isi asigura caldura pe baza sobelor si cazanelor autonome pe baza de lemne si/sau carbune, instalatiilor termice improvizate. Dintre edificii sociale, Casa de Cultura nu dispun de cazangerie pe baza de gaz natural.

Efectuarea unor serii de lucrari de termoizolare a edificiilor social-administrative ar permite conservarea agentului termic si reducerea cheltuielilor pentru resursele energetice. O alta alternativa de economisire a resurselor financiare pentru resursele energetice este utilizarea panourilor solare pentru incalzirea, cel putin a apei, in edificiile sociale.

I.M. Servicii Comunale Orhei prestează **serviciul de evacuare a deeurilor**. Serviciul este prestat la 450 de gospodarii (23,2%) din satul Pelivan, costul per persoana este de 11 lei, iar calitatea serviciului este apreciata ca fiind relativ buna. In satul Cismea se evacueaza doar de la institutiile publice.

Alimentarea cu energie electrica, iluminat stradal.

La reseaua electrica sunt conectate 99,8% din gospodarii, si doar 4 gospodarii nu sunt conectate. Iluminatul stradal, la moment, acopera in proportie de 100% din strazi in satul Pelivan si Cismea, prin instalarea de becuri LED. Investitiile aferente iluminatului stradal nu tin de bugetul local, insa consumul este achitat din bugetul local

Infrastructura drumurilor locale. Infrastructura de transport include 34,2 km de drumuri publice, din care de importanta naționala – 5 km, fara acoperire rigidă de o calitate satisfacatoare si 29,2 km drumuri de importanta locala, fara acoperire rigida, satisfacator, unele portiuni fiind nesatisfacatoare, in special in conditii climaterice nefavorabile.

Din mijloacele de transport sunt 156 autoturisme, 12 autobuse si 24 camioane.

Transportul de pasageri este asigurat de sectorul public, oferind 4 rute la fiecare 40 min intre comuna si centrul raional, capacitatea zilnica total este de 450 pasageri contra

costului unui bilet de calatorie de 4 lei in satul Pelivan si 5 lei in satul Cișmea. Rute cu destinatie Pelivan - Chisinau nu sunt la moment. Serviciul local de taxi nu este.

Totodată, în localitate funcționează servicii de telecomunicații, precum:

Tabel 13. Servicii informationale si telecomunicatii

<i>Tipul</i>	<i>Operatorul</i>	<i>Calitatea (de la 1 la 7)*</i>	<i>Numărul estimativ al beneficiarilor</i>	<i>Costul mediu lunar</i>
Telefonia mobilă	Orange	6	1700	50
	Moldcell	6	1300	50
	Unite	6		50
Internet mobil	Orange	6	1500	50
	Moldcell	6	1000	50
	Unite	6	700	50
Internet Wi-Fi	Orange	6	500	100
	Moldcell	6	300	100
	Unite	6	500	100
	Moldtelecom	6	700	100

* 1 – extrem de proastă, 2 – foarte proastă, 3 –proastă, 4 – medie, 5 – bună, 6 – foarte bună, 7 - perfectă

Sursa: Primaria comunei Pelivan

Parcuri și zone de agrement. In localitate gasim *Parcul din centrul satului Pelivan* cu o suprafata de 8,3 ha, cu un numar de 1500 de beneficiari, neamenajat. O alta zona de agrement este Lacul din Pelivan, cu o suprafata de 0,82 ha, amplasat la marginea satului si cu acelasi numar de beneficiari de aproximativ 1500, de asemenea neamenajat.

3.5.2. Fondul locativ

Suprafața totală a fondului locativ la 31 decembrie 2019 era de 56209 m², dintre care 0,05% - in blocuri cu apartamente si 99,95% revin caselor particulare. Numărul total de gospodării ale localitatii este de 1939, inclusiv in satul Pelivan – 1417 gospodarii si in satul Cișmea – 522 de gospodării.

3.6. Buna guvernare și management

3.6.1. Gestionarea administrativă

Administrația publică locală. Conform Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 autoritățile administrației publice locale ale comunei Pelivan sunt reprezentate prin Consiliul Local și Primărie. Activitatea autorităților administrației publice locale este bazată pe legislația în vigoare și propriile Regulamente de organizare și funcționare.

Tabel14. Structura APL, 2020

Sex	Primăria, persoane	Consiliul Local, persoane
TOTAL	12	13
Bărbați	6	5
Femei	6	8

Sursa: Primăria comunei Pelivan, raionul Orhei

Primăria este instituția administrației publice locale condusă de primar prin care se realizează principiile autonomiei locale, descentralizarea serviciilor publice, consultarea cetățenilor și este organul de conducere operativă a treburilor publice locale. Primarul este autoritatea reprezentativă a populației și executivă a Consiliului Local.

Primaria are 12 angajați, dintre care 6 femei. Majoritatea funcționarilor primăriei au vechime în muncă de pînă la 10 ani. Cea mai mare parte a angajaților primăriei au peste 35 de ani, repartizarea pe grupuri de vîrstă fiind următoarea: 1 funcționar are vîrsta sub 35 ani, 6 funcționari – 35-50 ani și 6 funcționari – peste 50 ani.

Principiile de bază ale activității tuturor specialiștilor încadrați în cadrul serviciilor publice ale Primăriei sunt colegialitatea, disciplina, competența și responsabilitatea. Aceste principii asigură buna funcționare a serviciilor primăriei și încrederea locuitorilor în buna gestionare a treburilor publice.

Primarul este la primul mandat, cu vîrsta de peste 35 ani, cu studii în domeniul Dreptului. Secretarul Consiliului local deține studii în Drept, de gen feminin, vîrsta de peste 35 ani.

Primăria dispune de propriul sediu, care se afla într-o stare generală nesatisfăcătoare, necesita reparatie capitala, dotata cu toate utilitatile de aprovizionare cu apa potabila rece si calda, canalizare, sistem de incalzire, electricitate. Grupul sanitar este amplasat în interiorul și exteriorul clădirii. Accesibilitatea clădirii este buna, cu un drum bun de acces. Nu este dotată cu pante de acces.

Consiliul Local este autoritatea deliberativă a comunei, constituit din 13 consilieri aleși. Consiliul local este constituit din 8 femei (61,5%) și 5 bărbați (38,5%). Dintre aceștia, 5 au vîrsta sub 35 de ani, 2 dețin vîrsta cuprinsă între 35-50 ani și 6 consilieri au peste 50 ani. Doar 2 consilieri dețin studii superioare, iar unul a avut mandatul de consilier și anterior.

Cadrul normativ-organizational cuprinde documentele de politici: Regulamentul primariei si Regulamentul Consiliului Local din anul 2011, Strategia de dezvoltare socio-economica 2017-2022 care nu este aprobata de Consiliul Local. Lipseste un Plan de Dezvoltare Institutionala, cit si Planul Urbanistic General, documente de politici necesare unei bune guvernari si dezvoltari armonioase a unei unitati administrative teritoriale.

Participarea în cadrul proiectelor de dezvoltare comunitară în ultimii 5 ani | Primăria Pelivan, pe parcursul ultimilor 5 ani a desfasurat doar 2 proiecte, astfel dovedind o pasivitate de initiere a ideilor de dezvoltare a comunitatii. Este necesara includerea activa

a populației comunității în dezvoltarea ideilor de proiecte, cit și implementarea și monitorizarea lor.

Tabel15.Proiecte derulate/în derulare, perioada 2015-2020

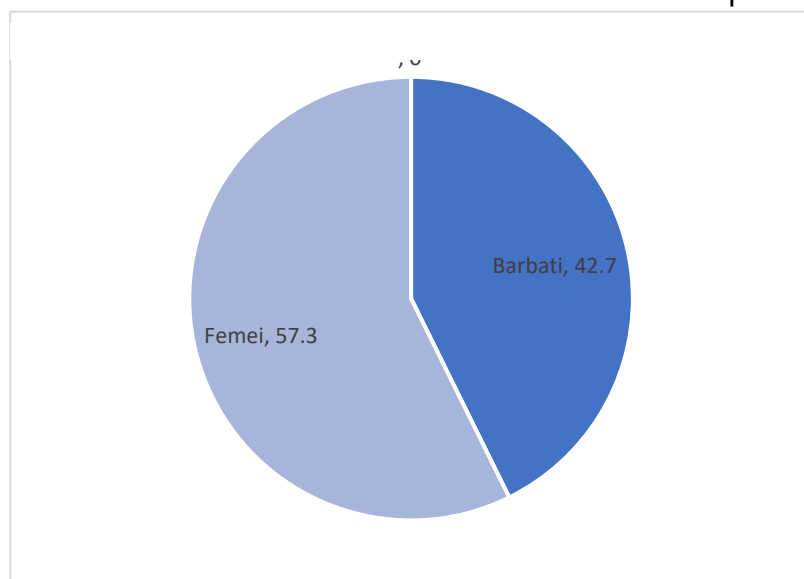
Anii	Denumirea proiectului	Finanțator	Valoarea proiectului, MDL	Cofinanțare APL, MDL	Beneficiari
2013 - 2018	Extinderea rețelelor de canalizare și reutilizarea stației de pompare din comuna Pelivan, s.Pelivan/ partial realizat-nefinisat	Fondul Ecologic Național	8340,189	1251028	Locuitorii satului Pelivan
2020	Construcția unui foișor în satul Cișmea, comuna Pelivan / finisat.	MidL/PNUD	2530 dolari	450 dol-partener	locuitorii satului Cișmea

Sursa: Primăria comunei Pelivan

3.6.2. Bugetul Local

Veniturile bugetului local. În ultimii 4 ani, în bugetul local s-au încasat venituri proprii în valoare de: 5005,17 mii lei. În 2016 – 980,07 mii lei, în 2017 – 1295,5 mii lei, în 2018 – 1273,9 mii lei, 1455,7 în 2019 și 1773,7 mii lei planificate pentru 2020. Cea mai mare parte a veniturilor o constituie transferurile de la bugetul de stat care, în 2019 au înregistrat 72%, fapt ce determină o dependență mare față de bugetul de stat, caracteristic majorității localităților din țară. Veniturile proprii au constituit 27,9 % din totalul veniturilor bugetului local în 2019.

Figura9. Veniturile bugetului local, anul 2019, MDL

Cheltuielile bugetului local. În perioada anilor 2017-2019, cheltuielile au crescut cu 1238,00 mii lei, iar pentru anul 2020 cheltuielile cresc cu 1300,6 mii lei comparativ anului 2019.

Cheltuielile sunt ajustate la veniturile totale în bugetul local, înregistrând o evoluție similară.

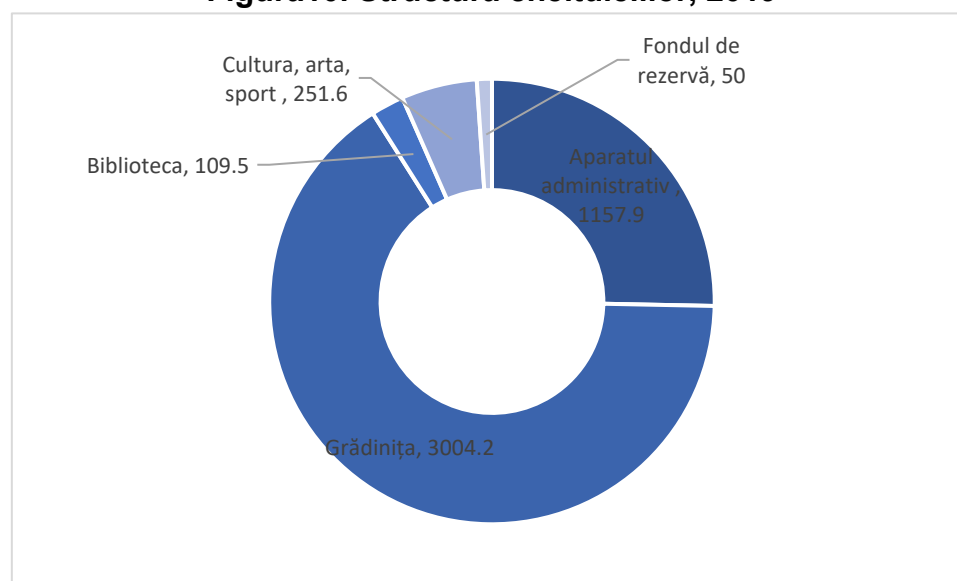
Tabel16. Evoluția structurii cheltuielilor bugetului local, 2017-2020, mii lei

<i>Denumirea indicatorilor</i>	2017	2018	2019	2020 plan
Cheltuieli total	3335,2	4490,35	4573,2	5873,8
Aparatul administrativ		890,9	1157,9	1577,4
Grădinița	2721,5	3236,15	3004,2	3812,9
Biblioteca	207,8	108,3	109,5	132,4
Cultura, arta, sport	355,9	205,0	251,6	311,1
Fondul de rezervă	50	50	50	40

Sursa: Primăria comunei Pelivan

Astfel, cele mai mari categorii de cheltuieli înregistrate în perioada 2017-2019 sunt:

- 1) **Cheltuieli legate de învățământul preșcolar** au constituit în ultimii trei ani 8961,85 mii lei, după cum urmează: 2017 – 81,6%, 2018 – 72,06% din bugetul total; și 2019 – 65,7% din bugetul local – fiind cea mai consistentă linie de cheltuieli total. În anul 2020 instituțiile preșcolare vor consuma 64,9% din totalul bugetului local;
- 2) **Aparatul administrativ** a reprezentat în medie 16,5% din totalul cheltuielilor pe parcursul a trei ani, iar pentru 2020 sunt planificate 26,8% din totalul cheltuielilor
- 3) **Cultura, arta și sportul** au constituit 6,5% din totalul cheltuielilor pentru anii 2017-2019 în mediu, însă pentru 2020 fiind planificate cheltuieli în proporție de 5,3% din totalul cheltuielilor.

Figură10. Structura cheltuielilor, 2019

Sursa: Primăria comunei Pelivan

3.6.3. Gestionarea bunurilor

Proprietatea com. Pelivan se constituie din totalitatea bunurilor imobile proprietate publică, amplasate pe teritoriul administrativ al acestora, care, la data intrării în vigoare a Legii nr. 523/1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, se aflau în administrarea/gestiunea sau în folosința autorităților administrației publice ale unităților administrativ-teritoriale, a instituțiilor bugetare/publice cu autogestiune subordonate acestora, precum și din bunurile dobândite ulterior de acestea prin acte translativ de proprietate, cu excepția celor înstrăinate și a celor stabilite la art. 7 din Legea 29 privind

delimitarea proprietății publice. Structura intravilanului com. Pelivan este prezentată în tabelul următor:

Tabel17. Structura intravilanului localității,ha (Pelivan/Cișmea)

<i>Tipuri de terenuri</i>	<i>Suprafață</i>
Total, inclusiv	
Intravilan	105/132
Extravilan	1009/784
Terenuri sub construcții	58/66
Terenuri agricole	765/861
Rezerva	50/861
Drumuri și căi de comunicație	41/42
Ape	13/45
Păduri	21/54
Alte terenuri	29/27

Sursa: Primăria localității

Primăria com. Pelivan are desemnat în calitate de responsabil de gestionarea bunurilor comunitare specialist principal pentru reglementarea regimului funciar. Inventarierea anuală a bunurilor se efectuează în luna noiembrie.

Conform datelor furnizate de către primăria Pelivan constatăm în ultimii cinci ani au fost înregistrate 9 tranzacții cu valoarea totală de 186109,73 mii lei.

Tabel18. Piața funciară

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Numărul tranzacțiilor</i>	3	1	5	-	-	-
<i>Suprafața teren., ha</i>	6,1462	1,8114	2,1879	-	-	-
<i>Valoarea totală, mii lei</i>	79036,84	73538,89	33,534	-	-	

Sursa: Primăria comunei Pelivan

3.6.4. Societatea civilă

Pe teritoriul comunei sunt înregistrate trei asociații obștești, care desfășoară o amplă activitate civică, cu impact social deosebit de important.

Tabel19. Sectorul asociativ (ONG-urile locale)

<i>ONG / grupuri locale organizate (anul creării)</i>	<i>Numărul de membri</i>	<i>Descriere (obiectiv, activitățile principale)</i>	<i>Persoane de contact</i>	<i>Datele de contact:</i>
Asociația de Băștinași „Pelivan- Casa Mea”	12	Inițierea proiectelor de dezvoltare a localității și implicarea diasporei în dezvoltarea locală.	Rusu Oxana	0689 31 464
A.O. „Pelivan Pro”	9	Identificarea, protecția și promovarea drepturilor femeilor în etate, ca urmare a actelor de violență bazate pe vârstă și pe criterii de gen.	Cernei Ana	0680 24 876

A.O. „Pelivan-Didactica”	12	Dezvoltarea socială a comunității	Crăcescu Svetlana	0696 23 047
---------------------------------	----	-----------------------------------	-------------------	-------------

Sursa: Primăria comunei Pelivan

Structuri media. Comuna distribuie informația de interes public prin intermediul paginii sale web - Primariapelivan.md, și paginile oficiale de facebook ale primăriei și Asociației Obștești “Pelivan-casa mea”.

3.7. Analiza SWOT

Analiza SWOT reprezintă un instrument principal de aplicare în evaluarea calitativă a situației din diferite domenii ale vieții comunitare, utilizat pentru a face o analiză internă și a vedea care sunt punctele tari și punctele slabe ale comunității, urmate de o analiză externă concentrată pe oportunitățile și riscurile cele mai importante. Analiza SWOT a fost realizată în procesul de planificare strategică de membrii grupului de lucru.

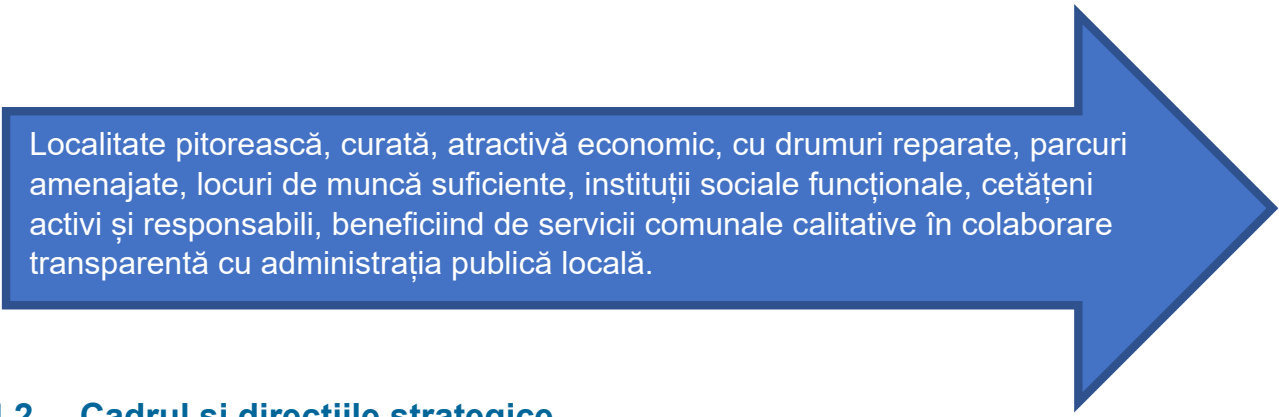
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Amplasare geografica avantajoasa, traseu international si centru raional • Comuna pitoreasca • Nr. mare al persoanelor apte de munca • Agenti economici si activitate economica diversificata • Institutii educationale functionale • Institutii sociale functionale • Cetateni activi • Nivelul de deschidere a APL inalt • Terenuri si cladiri disponibile cu potential investitional • Existenta retelelor de utilitati publice (apeduct, gazoduct, iluminat stradal - 100%) • Bonitatea inalta a solului •	• Lipsa centrelor de agrement • Starea precara a cladirilor institutiilor publice (gimnazii, IET, Biblioteca Publica, Casa de Cultura, Primaria) • Lipsa centrelor de socializare, creatie • Lipsa unui stadion amenajat • Venituri proprii mici in bugetul local • Lipsa sistemului centralizat functional de canalizare • Lipsa unui serviciu centralizat de evacuare a deseurilor in s. Cismea si partial in satul Pelivan • Serviciul de gestionare a deseurilor existent externalizat • Lipsa gunoștilor neautorizate • Spațiile de agrement și cult (parcul, lacul, biserica și cimitirele) neamenajate. • Infrastructura drumurilor de calitate inferioara • Lipsa terenurilor destinate pentru constructii familiilor tinere • Lipsa unei asociatii de antreprenori
OPORTUNITĂȚI	RISURI
• Acorduri de înfrățire cu comuna Chinteni (jud. Cluj, România), comuna Cudalbi (jud. Galați, România) și or. Kupiskis (Letonia) • Colaborare cu instituții publice raionale, naționale, internaționale, donatori • Amplasare geografică încadrată în spațiul investițional UE • Cooperare intercomunitară • Participarea civică în proiecte de dezvoltare comunitară	• Existența zonelor supuse alunecărilor de teren • Factorul politic • Situații sanitare excepționale (pandemii/epidemii) • Modificări legislative imprevizibile • Rate înalte la credite bancare • Migrația populației • Nivelul natalității în scădere

4. Strategia de dezvoltare socio-economică

4.1. Viziunea comunității

Locuitorii comunei Pelivan menționează importanța implicării civice în procesul decizional local pentru o colaborare transparentă cu administrația locală în asigurarea de servicii sociale calitative și diversificate, sporirea nivelului de accesibilitate rutieră prin repararea drumurilor și ridicarea nivelului de atractivitate economică a localității.

Astfel, **viziunea comunei Pelivan** pentru anul 2025 se conturează, după cum urmează:

Localitate pitorească, curată, atractivă economic, cu drumuri reparate, parcuri amenajate, locuri de muncă suficiente, instituții sociale funcționale, cetățeni activi și responsabili, beneficiind de servicii comunale calitative în colaborare transparentă cu administrația publică locală.

4.2. Cadrul și direcțiile strategice

Strategia de Dezvoltare Comunitară este un document complex, elaborat în contextul documentelor de programare locală (Plan Strategic de Dezvoltare Socio-Economica Locală 2017-2022), regională (Strategia de dezvoltare regională Centru (2016-2020 și strategii regionale sectoriale, POR Centru 2017-2020) și națională (Strategia națională de dezvoltare "Moldova 2030", strategii sectoriale de dezvoltare), precum și internațională (Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030).

În vederea obținerii viziunii formulate de către locuitorii comunei, toate eforturile factorilor implicați în realizarea activităților și proiectelor planificate în prezentul document se vor orienta pe următoarele direcții strategice și obiective specifice:

	Direcții de dezvoltare strategică	Obiective specifice
1	Dezvoltarea serviciilor sociale calitative și accesibile pentru toți	1.1. <i>Diversificarea activităților și serviciilor sociale și de educație</i>
		1.2. <i>Modernizarea serviciilor sociale și educaționale existente</i>
		1.3. <i>Construcția și reabilitarea clădirilor cu destinație socială și amenajarea teritoriilor conexe</i>
2	Infrastructura (edilitară și rutieră) modernizată	2.1. <i>Dezvoltarea și extinderea rețelelor de aprovizionare cu apă, canalizare, gazificare</i>
		2.2. <i>Construcția și reparația infrastructurii rutiere</i>

		2.3. <i>Construcția și amenajarea altor elemente de infrastructură</i>
3	Mediu sănătos și curat	3.1. <i>Gestionarea corectă a deșeurilor menajere</i>
		3.2. <i>Informarea și sporirea nivelului de conștientizare a populației privind ecologizarea mediului</i>
		3.3. <i>Crearea condițiilor pentru un mediu mai curat și prevenirea proceselor de eroziune</i>
4	Economie prosperă	4.1. <i>Promovarea producătorilor locali</i>
		4.2. <i>Crearea și modernizarea infrastructurii de afaceri</i>
		4.3. <i>Crearea condițiilor favorabile dezvoltării climatului investițional</i>
5	Guvernare locală transparentă	5.1. <i>Practicarea unei guvernări transparente și implicarea cetățenilor în procesul decizional</i>
		5.2. <i>Consolidarea abilităților administrative</i>
		5.3. <i>Guvernare orientată pe dezvoltare comunitară</i>

5.1. Planul de Acțiuni

Direcția strategică 1. Dezvoltarea serviciilor sociale calitative și accesibile pentru toți					
Obiectiv specific 1.1. Diversificarea activităților și serviciilor sociale și de educație					
Activități	Perioada	Responsabil/i	Indicatori de performanță	Cost estimat MDL	Potențiale surse de finanțare
1.1.1. Amenajarea grupelor la IET (2) cu centre de interes	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 7 grupe amenajate cu centre de interes • Gradul de instruire și educare, ameliorat. • 100 % părinți și bunei satisfăcuți	500 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.1.2. Amenajarea salilor din incinta Casei de Cultura Pelivan pentru desfasurarea activitatilor de creatie	2021-2024	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 săli amenajate • 1 persoană angajată • Materiale didactice de creație achiziționate pentru tipul respectiv de activitate	100 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
Obiectiv specific 1.2. Modernizarea serviciilor sociale și educaționale existente					
1.2.1. Dotarea IET (2) cu materiale didactice și jucarii	2021-2023	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 grădinițe dotate cu materiale didactice • Grad de instruire și educare, sporit. • 100 % părinți și bunei satisfăcuți	50 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora

1.2.2. Dotarea cu pante de acces a IET (2)	2021-2023	APL Partener: Consiliul Raional	• 5 pante de acces construite • Accesul persoanelor cu dezabilități, asigurat.	150 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.2.3. Dotarea cu echipament tehnic a IET (2)	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 televizoare achiziționate • 2 proiectoare achiziționate • 2 ecrane achiziționate • 2 centre muzicale și boxe achiziționate • 2 microfoane • 2 calculatoare performante • 2 imprimante color achiziționate • Calitatea învățământului, îmbunătățită; • Gradul de satisfacție a părinților, bunicilor, elevilor, cadrelor didactice, sport.	500 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.2.4. Reparatia si dotarea salilor de sport cu inventar sportiv a gimnaziilor	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 săli sportive reabilite și dotate cu inventar sportiv • Calitatea desfășurării orelor de sport, îmbunătățite;	2 mln lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale

			• Gradul de satisfacție a elevilor și cadrelor didactice, sport.		• Diaspora • Societate Civilă
1.2.5. Dotarea ambelor gimnazii cu materiale didactice si echipament tehnic	2021-2023	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 gimnazii dotate cu materiale dactice • Grad de instruire și educație, sport.	200 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • MECC
1.2.6. Îmbogațirea cu fond de carte a Bibliotecii Publice	2021-2023	APL Partener: Consiliul Raional	• Fondul de carte îmbogățit; • Grad de satisfacție al beneficiarilor și angajaților, sport. • Gradul de educare și socializare, sport.	200 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
Obiectiv specific 1.3. Constructia si reabilitarea cladirilor cu destinatie sociala si amenajarea teritoriilor conexe					
1.3.1. Reconstructia si dotarea stadioanelor (3) din comuna Pelivan	2021-2024	APL Partener: Consiliul Raional	• 3 stadioane reconstruite si dotate cu inventar sportiv • Condiții optime pentru un mod de viață sănătos, asigurate. • Beneficiari, mulțumiți.	3mln. lei	• Bugetul Local • Buget Raional • Agenti economici • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate civila
1.3.2. Constructia stadionului din s. Cismea	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 1 stadion reconstruit si dotate cu inventar sportiv;	1 mln.lei	• Bugetul Local • Buget Raional • Agenti

			• Condiții optime pentru un mod de viață sănătos, asigurate. • Beneficiari, mulțumiți.		economici • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate civila
1.3.3. Amenajarea teritoriului IET (2)	2021-2024	APL Partener: Consiliul Raional	• 5 pavilioane construite • 4 clumbe de flori amenajate • 10 bănci instalate • Cetatea în miniatură de pe teritoriul grădiniței Romanița reparată • 100 % părinți și bunei satisfăcuți	1 mln.lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora
1.3.4. Desfasurarea lucrarilor de termoizolare si reparatie a fatadelor IET(2)	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 grădinițe termoizolate • Condiții de sănătate, îmbunătățită. • Părinți, bunici, personalul grădiniții, satisfăcuți.	2mln.lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.5. Instalarea sistemului de ventilare in IET (2)	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 sisteme de ventilare instalate în ambele grădinițe • Situația sanitaro-igienică, îmbunătățită, • Condiții de muncă, optime, asigurate, • Starea sănătății	1,5mln.lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă

			copiilor și personalului, îmbunătățite		
1.3.6. Reconstructia terenurilor de joacă pe teritoriul ambelor IET	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 terenuri de joacă construite; • Condiții de petrecere a timpului, în aer liber, îmbunătățite; • Grad de satisfacție a personalului angajat și părinților, sport	800 mii.lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.7. Reabilitarea terenului sportiv din gradinita din s. Pelivan	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 1 teren sportiv reabilitat și dotat cu inventar sportiv • Gradul de satisfacție a beneficiarilor, sport.	300 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.8. Schimbarea gardurilor si portilor la ambele gimnazii	2021-2025	APL Partener: • Consiliul Raional	• 2 garduri instalate • 4 porți instalate • Gradul de siguranță a elevilor și cadrelor didactice, sport. • Gradul de satisfacție a părinților, bunicilor, elevilor, cadrelor didactice și personalului auxiliar, sport.	2 mln lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.9. Schimbarea geamurilor la ambele gimnazii	2021-2025	APL Partener:	• 50 geamuri schimbate la ambele instituții	2mln.lei	APL Parteneri:

		Consiliul Raional	• Siguranța a sănătății, îmbunătățită. • Condiții de muncă (pentru angajați) și de studiu (elevi), îmbunătățite.		• Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.10. Dotarea cu pante de acces a ambelor institutii gimnaziale	2021-2023	APL Partener: Consiliul Raional	• 4 pante de acces construite • Acces al persoanelor în instituții publice, asigurat.	150 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.11. Reconstructia cladirilor auxiliare de pe teritoriul gimnaziilor din s. Pelivan si s. Cismea	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 clădiri auxiliare reparate și dotate cu mobilier, • Condiții de muncă, a angajaților instituțiilor rezidente, îmbunătățite • Grad de satisfacere a beneficiarilor serviciilor prestate de instituțiile rezidente, sporit • Posibilitatea instituirii unui centru de creație pentru copii și tineret, creată • Posibilitatea acordării spațiilor cu chirie, pentru noi instituții, creată.	3mln lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.12. Dotarea cladirii Casei de Cultura cu pante de acces	2021-2023	APL Partener:	• 1 pantă de acces construită,	60 mii lei	APL Parteneri:

		• Consiliul Raional	• Acces pentru persoane cu dezabilități, asigurat.		• Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.13. Schimbarea sistemului de electricitate la Casa de Cultura	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• Intregul sistemul de electricitate schimbat; • Securitatea privind incendiile, electrocutările, defectarea utilajului tehnic, crescută.	500 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.14. Instalarea sistemului de incalzire a Casei de Cultura	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• Sistemul de încălzire instalat în Casa de Cultură • Confort sporit al colaboratorilor Casei de Cultură și al populației pe durata desfășurării diferitor activități.	900 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.15. Desfasurarea lucrarilor de reparatie capitala partiala a Casei de Cultura	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• Reparația capitală parțială în Casa de Cultură • Confort sporit al colaboratorilor Casei de Cultură și al populației pe durata desfășurării diferitor activități.	2 mln.lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.16. Instalarea sistemului termic in	2021-	APL	• Sistem termic în	1mln.lei	APL

cladirea Bibliotecii Publice	2025	Partener: Consiliul Raional	Biblioteca, instalat • Confortul beneficiarilor și a angajaților, sporit. • Condiții de păstrare a fondului de carte îmbunătățite.		Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.17. Dotarea Bibliotecii Publice cu mobilier necesar	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 10 mese achiziționate • 20 scaune achiziționate • 20 rafturi pentru cărți achiziționate • Aspect interior îmbunătățit • Condiții de păstrare a fondului de carte îmbunătățite. • Grad de satisfacție și confort al beneficiarilor și angajaților, sporit.	800 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.18. Construcția grupului sanitar în incinta Bibliotecii Publice	2021-2023	APL Partener: Consiliul Raional	• Grupul sanitar construit • Condiții igienico-sanitare asigurate.	300 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.19. Reconstrucția clădirii din proximitatea primăriei și instituirea centrului de zi pentru persoane în etate	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 1 clădire reconstruită • 1 centru de zi creat și instituit • Mobilier necesar	7 mln. lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori

			achiziționat • 50 persoane în etate vor beneficia lunar de serviciile prestate de acest centru.		• Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.20. Construcția unui centru de agrement pentru tineret, în s. Cismea	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 1 centru de agrement pentru tineret construit • Mobilier necesar achiziționat • Echipament tehnic necesar achiziționat • Grad de ocupare, socializare și satisfacție a beneficiarilor centrului, precum și a părinților și bunicilor, sport.	4 mln. lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.21. Reabilitarea și construcția terenurilor de joacă pentru copii, în ambele sate	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 terenuri de joacă construite; • 2 terenuri de joacă reabilite; • 20 elemente de joacă achiziționate • Gradul de socializare și satisfacție a beneficiarilor, sport.	1 mln lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.22. Amenajarea parcului din s. Pelivan	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 5 clumbe de flori amenajate • 20 bănci instalate • 30 copaci plantați • 2 pavilioane	1,5 mln.lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii

			construite • 20 stâlpi pentru iluminare si 30 felinare instalate • Gradul de satisfacție al beneficiarilor, sporit • Starea mediului, îmbunătățită.		internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.23. Amenajarea teritoriului adiacent monumentului „Eroilor Căzuți” din satul Cișmea	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 60 m de trotuar, pavat • 2 clumbe de flori amenajate • 4 bănci instalate • 4 stâlpi pentru iluminare instalați • Gradul de satisfacție al beneficiarilor, sporit • Starea mediului, îmbunătățită.	500 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.24. Sterilizarea animalelor fără adăpost și transportarea acestora la Centrul de Plasament pentru Animalele fără stăpân din mun. Orhei	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 30 câini sterilizați • 10 câini transportați la Centrul de Plasament • Gradul de siguranță al locuitorilor comunei, sporit.	20 mii lei	• APL • Instituții donatoare • Consiliul Raional
1.3.25. Construcția gardurilor la ambele cimitire	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 garduri pe perimetrul ambele cimitire, construite • Gradul de satisfacție a locuitorilor comunei sporit; • Aspect estetic,	1 mln. lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internaționale • Diaspora

			îmbunătățit.		• Societate Civilă
1.3.26. Renovarea obiectului de cult de pe teritoriul ambelor cimitire	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 obiecte de cult, renovate; • Gradul de satisfacție a locuitorilor comunei sporit; • Aspect estetic, îmbunătățit.	1 mln. lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internaționale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.27. Construcția unei încăperi funerare pe teritoriul bisercilor din ambele sate	2021-2025	APL Partener: • Consiliul Raional	• 2 încăperi funerare, construite; • Gradul de satisfacție a locuitorilor comunei sporit; • Aspect estetic, îmbunătățit.	2 mln. lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internaționale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.28. Reparația bisercilor din ambele sate	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 biserici reparate, • Pictura pe pereții interiori ai bisericilor, realizată, • Mobilier necesar achiziționat.	3 mln. lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internaționale • Diaspora • Societate Civilă
1.3.29. Reparația capitală a clădirii administrative din preajma primăriei	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 1 clădire reparată • Condiții de muncă și securitate a angajaților instituțiilor rezidente și a beneficiarilor, îmbunătățite.	4 mln. lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora

					• Societate Civilă
--	--	--	--	--	--------------------

Direcția strategică 2. Infrastructura (edilitară și rutieră) modernizată					
Obiectiv specific 2.1. Dezvoltarea si extinderea rețelelor de aprovizionare cu apa, canalizare, gazificare					
Activități	Perioada	Responsabil/i	Indicatori de performanță	Cost estimat MDL	Potențiale surse de finanțare
2.1.1. Extinderea rețelelor de aprovizionare cu apa in s. Pelivan si Cismea	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	100 % gospodării conectate la rețeaua de apă - Calitatea apei, îmbunătățită - Starea igienico-sanitară a populației, îmbunătățită - Starea sănătății populației, îmbunătățită - Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit	2 mln. lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.1.2. Constructia sistemului de canalizare in s. Cismea	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	100 % gospodării conectate la rețeaua de canalizare - Starea igienico-sanitară a populației, îmbunătățită - Starea sănătății populației, îmbunătățită - Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit	3 mln. lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.1.3. Extinderea sistemului de canalizare in s. Pelivan	2021-2025	APL	100 % gospodării conectate la rețeaua	2 mln. lei	APL

		Partener: Consiliul Raional	- de canalizare - Starea igienico-sanitară a populației, îmbunătățită - Starea sănătății populației, îmbunătățită - Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit		Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - Diaspora - Societate Civilă - MADRM
2.1.4. Constructia statiei de epurare in comuna	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	- Starea igienico-sanitară a populației, îmbunătățită - Starea sănătății populației, îmbunătățită - Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit	1,5 mln. lei	APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - Diaspora - Societate Civilă - MADRM
2.1.5. Extinderea sistemului de gazificare in ambele sate	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	- Condiții de trai și confort, îmbunătățite - Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit		APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - Diaspora - Societate Civilă - MADRM
Obiectiv specific 2.2. Constructia si reparatia infrastructurii rutiere					
2.2.1. Constructia strazii Decebal (552 m) din s. Pelivan	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	552 m drum construit - Grad de satisfacție, acces și siguranță a cetățenilor, sporit	600 mii lei	APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii

					internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.2.2. Constructia strazii Trandafirilor (540 m) din s. Pelivan	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	540 m drum construit - Grad de satisfacție, acces și siguranță a cetățenilor, sporit	600 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.2.3. Constructia strazii Nucarilor (540 m) din s. Pelivan	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	540 m drum construit - Grad de satisfacție, acces și siguranță a cetățenilor, sporit	600 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.2.4. Constructia strazii Viilor (540 m) din s. Pelivan	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	540 m drum construit - Grad de satisfacție, acces și siguranță a cetățenilor, sporit	600 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.2.5. Reparatia strazii Mihai Eminescu (756 m) din	2021-	APL	756 m drum, reparat	600 mii lei	APL

s. Pelivan	2025	Partener: Consiliul Raional	Grad de satisfacție, acces și siguranță a cetățenilor, sporit		Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - Diaspora - Societate Civilă - MADRM
2.2.6. Reparatia strazii Gagarin (760 m) din s. Pelivan	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	760 m drum, reparat - Grad de satisfacție, acces și siguranță a cetățenilor, sporit	600 mii lei	APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - Diaspora - Societate Civilă - MADRM
2.2.7. Constructia rigolilor in ambele sate	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	6 km rigole construite - Grad de siguranță a cetățenilor (în caz de inundații și ploi abundente), sporit	2 mln. lei	APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - Diaspora - Societate Civilă - MADRM
2.2.8. Reparatia strazii Pacii (750 m) in s. Pelivan	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	750 m drum, reparat - Grad de satisfacție, acces și siguranță a cetățenilor, sporit	600 mii lei	APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale

					• Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.2.9. Reparatia strazii Trandafirilor (290 m) din s. Cismea	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 290 m drum, reparat • Grad de satisfacție, acces și siguranță a cetățenilor, sporit	300 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.2.10. Reparatia strazii Boris Glavan (550m) din s. Cismea	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 550 m drum, reparat • Grad de satisfacție, acces și siguranță a cetățenilor, sporit	600 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.2.11. Reparatia strazii Donici (480 m) din s. Cismea	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 480 m drum, reparat • Grad de satisfacție, acces și siguranță a cetățenilor, sporit	500 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.2.12. Reparatia strazii Mihai Viteazu (900 m) din s. Cismea	2021-2025	APL Partener:	• 900 m drum, reparat • Grad de satisfacție,	900 mii lei	APL Parteneri:

		Consiliul Raional	acces și siguranță a cetățenilor, sporit		• Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.2.13. Reparatia strazii Alexei Mateevici (415 m) din s. Cismea	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 415 m drum, reparat • Grad de satisfacție, acces și siguranță a cetățenilor, sporit	500 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.2.14. Reparatia strazii Eugen Doga (600 m) din s. Cismea	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 600 m drum, reparat • Grad de satisfacție, acces și siguranță a cetățenilor, sporit	600 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.2.15. Constructia statiilor de asteptare in ambele sate (5)	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 5 statii de asteptare, construite; • Aspect estetic al localității, îmbunătățit • Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit • Condițiile de așteptare în stații,	200 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă

			îmbunătățite		• MADRM
2.2.16. Reparatia statiilor de asteptare in ambele sate (2)	2021-2024	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 statii de asteptare, reparate; • Aspect estetic al localității, îmbunătățit • Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit • Condițiile de așteptare în stații, îmbunătățite	40 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
2.2.17. Constructia podului peste ravena din s. Cismea	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• Un pod construit • Siguranța deplasării cetățenilor, asigurată • Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit • Aspect estetic al zonei, îmbunătățit	500 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
Obiectiv specific 2.3. Construcția și amenajarea altor elemente de infrastructură					
2.3.1. Repararea turnurilor de acumulare a apei	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 5 turnuri de acumulare a apei, reparate • Starea igienico-sanitară a populației, îmbunătățită • Calitatea apei, îmbunătățită • Starea sănătății populației, îmbunătățită • Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit	2 mln. lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM

Direcția strategică 3. Mediu – sănătos și curat					
Obiectiv strategic 3.1. Gestionarea corectă a deșeurilor menajere					
Activități	Perioada	Responsabil/i	Indicatori de performanță	Cost estimat MDL	Potențiale surse de finanțare
3.1.1. Dotarea Intreprinderii Municipale „Servicii Comunale” Pelivan cu echipament tehnic necesar	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	Echipament tehnic procurat		APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - Diaspora - Societate Civilă - MADRM
3.1.2. Organizarea serviciului de gestionare a deșeurilor in com. Pelivan	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	- Starea igienico-sanitară a populației, îmbunătățită - Starea sănătății populației, îmbunătățită - Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit		APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - Diaspora - Societate Civilă - MADRM
3.1.3. Achiziționarea tomberoanelor pentru colectarea deșeurilor in ambele sate	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	300 tomberoane procurate; 90 % populație, beneficiază de acest serviciu, - Venitul ÎM ”SCL Pelivan” majorat;		APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - Diaspora

			• Starea igienico-sanitară a populației, îmbunătățită • Starea sănătății populației, îmbunătățită • Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit		• Societate Civilă • MADRM
3.1.4. Amenajarea si ingradirea gunoistii din localitate	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• O gunoiște, îngrădită; • Starea mediului, îmbunătățită • Starea sănătății populației, îmbunătățită; • Aspect estetic, ameliorat.	200 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
3.1.5. Lichidarea gunoistilor neautorizate din comuna	2021-2024	APL Partener: Consiliul Raional	• 100 % gunoiști neautorizate, lichidate • Starea mediului, îmbunătățită • Starea sănătății populației, îmbunătățită; • Aspect estetic, ameliorat.	150 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • MADRM
3.1.6. Achizitionarea si instalarea cosurilor de gunoi stradale	2021-2023	APL Partener: Consiliul Raional	• 50 coșuri de gunoi stradale, achiziționate și instalate • Starea mediului, îmbunătățită • Starea sănătății populației,	40 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora

			• Îmbunătățită; • Aspect estetic, ameliorat.		• Societate Civilă • MADRM
Obiectiv strategic 3.2. Informarea si sporirea nivelului de conștientizare a populației privind ecologizarea mediului					
3.2.1. Organizarea campaniilor de constientizare privind ecologizarea mediului ambiant	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 campanii de constientizare, desfășurate; • Gradul de conștientizare a populației cu privire la ecologie, sporite; • Starea mediului, îmbunătățită • Starea sănătății populației, îmbunătățită; • Aspect estetic al comunei, ameliorat.	20 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • MADRM
Obiectiv strategic 3.3. Crearea condițiilor pentru un mediu mai curat și prevenirea proceselor de eroziune					
3.3.1. Plantarea arborilor/arbustilor/florilor in comuna	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• Gradul de înverzire al comunei, sporit; • Starea mediului, îmbunătățită • Starea sănătății populației, îmbunătățită; • Aspect estetic, ameliorat.	80 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Societate Civilă • MADRM
3.3.2. Amenajarea clumbelor in comuna	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• Gradul de înverzire al comunei, sporit; • Starea mediului, îmbunătățită • Starea sănătății populației, îmbunătățită;	200 mii lei	APL Parteneri: Consiliul Raional

			• Aspect estetic, ameliorat.		
3.3.3. Reparatia si amenajarea izvoarelor (3)	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 3 izvoare amenajate; • Gradul de acces al populației la apă potabilă, îmbunătățit. • Starea mediului, îmbunătățită • Starea sănătății populației, îmbunătățită; • Aspect estetic, ameliorat.	500 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
3.3.4. Amenajarea lacului si teritoriului adiacent din centrul s. Pelivan	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 1 lac curățit și amenajat, • O alee în jurul lacului, construită; • 15 bănci instalate; • Starea mediului, îmbunătățită • Starea sănătății populației, îmbunătățită; • Aspect estetic, ameliorat; • Grad de satisfacție a populației, sporit.	2 mln lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • Diaspora • Societate Civilă • MADRM
3.3.5. Efectuarea analizei de laborator a calității apei din fântinile de mină și numerotarea lor	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• Analiza de laborator, efectuată pentru 100 % surse de apă; • Gradul de cunoaștere a populației, privind calitatea apei, sporit. • Starea sănătății populației,	50 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • MADRM

			îmbunătățită;		
3.3.6. Curățirea ravenei din sectorul PMK din s. Pelivan	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• O ravenă, curățată; • Miros urât, lichidat; • Starea mediului, îmbunătățită • Starea sănătății populației, îmbunătățită; • Aspect estetic, ameliorat.	200 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • MADRM

Direcția strategică 4. Economie prosperă

Obiectiv specific 4. 1. Promovarea producătorilor locali

Activități	Perioada	Responsabil/i	Indicatori de performanță	Cost estimat MDL	Potențiale surse de finanțare
4.1.1. Crearea unei rubrici pe pagina web a Primăriei pentru promovarea condițiilor investitoriale disponibile	2021-2022	APL Partener: Consiliul Raional	• Grad de informare, promovare și vizibilitate, sporit • Economie în creștere • Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit	1000 lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional
4.1.2. Organizarea festivalurilor și tirgurilor/expozițiilor în comuna Pelivan	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 2 targuri organizate anual • 1 festival organizat anual • Venituri la buget, crescute • Nivel cultural local, sporit, Grad de	300 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • MEI

			satisfacție a cetățenilor, sporit.		• MECC
Obiectiv specific 4.2. Crearea și modernizarea infrastructurii de afaceri					
4.2.1. Crearea Asociației de Antreprenori	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• O Asociație de Antreprenori, creată • 15 antreprenori, membri ai asociației • Acces la informații, sporit • Economie prosperă și în creștere	2000 lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • MEI
4.2.2. Organizarea schimburilor de experiență pentru agenții economici	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 3 schimburi de experiență a agenților economici realizate (în domenii de specializare) • Afaceri îmbunătățite și prospere • Experiență acumulată • Economie locală, sporită și dezvoltată	100 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internaționale • MEI • CCI
Obiectiv specific 4.3. Crearea condițiilor favorabile dezvoltării climatului investițional					
4.3.1. Acordarea unor înlesniri pentru noi investitori	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 10 afaceri nou create; • 10 investitori, satisfăcuți • 30 locuri noi de muncă, create, • Economie în creștere • Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit • Calitatea vieții la nivel local, îmbunătățită.	100 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • MEI

Direcția strategică 5. Guvernare locală transparentă					
Obiectiv strategic 5.1. Practicarea unei guvernari transparente si implicarea cetățenilor în procesul decizional					
Activități	Perioada	Responsabil/i	Indicatori de performanță	Cost estimat MDL	Potențiale surse de finanțare
5.1.1. Instalarea panourilor informative in ambele sate	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	•	50 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale
5.1.2. Procurarea si instalarea echipamentului tehnic pentru transmisiunea online a Sedintelor Consiliului Local	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	- Sistem tehnic instalat (4 camere video, 4 microfoane, 4 boxe, 1 ecran de proiectare, 1 proiector, 1 notebook) achiziționat și instalat; - Grad de transparență sporit; - Grad de informare a cetățenilor, sporit.	200 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale
Obiectiv specific 5.2. Consolidarea abilitatilor administrative					
5.2.1. Asigurarea participarii personalului administrativ la cursuri de perfectionare si instruire	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	8 cadre administrative, instruite pe domeniul de specialitate, - Gradul de eficiență în	30 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii

			muncă, sporit.		internationale • Cancelaria de Stat
5.2.2. Dotarea cu echipament tehnic a personalului Primariei	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 6 calculatoare noi, procurate; • 4 imprimante multifuncționale, procurate, • 1 proiector procurat; • 1 ecran proiector achiziționat, • Eficiență de muncă a APL, sporită; • Gradul de acces a cetățenilor la servicii administrative calitative, sporit.	300 mii lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • MADRM
Obiectiv specific 5.3. Guvernare orientata pe dezvoltare comunitară					
5.3.1. Reparatia capitala a cladirii administrative a Primariei	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 1 clădire administrativă reparată • Condiții de muncă, a angajaților primăriei, îmbunătățite • Grad de satisfacere a beneficiarilor serviciilor administrative și sociale, sporit • Posibilitatea instituirii unui centru de creatie pentru copii și tineret, creată • Posibilitatea acordării spațiilor cu chirie,	4 mln lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • Donatori • Institutii internationale • MADRM

			pentru noi instituții, creată.		
5.3.2. Dotarea cu panta de acces a clădirii primăriei	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	- O pantă de acces, construită - Acces al persoanelor cu dizabilități, asigurat;	20 mii lei	APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - MADRM
5.3.3. Elaborarea PUG	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	- Un PUG elaborate; - Gradul de cunoaștere și pregătire a APL, sporit. - Șansa de a obține finanțări pentru realizarea proiectelor de investiții și dezvoltare, sporită.	50 mii lei	APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - MADRM
5.3.4. Elaborarea Strategiilor Sectoriale (Mediu, Investitională, Eficienta Energetica)	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	2 strategii elaborate; - Gradul de cunoaștere și pregătire a APL, sporit. - Șansa de a obține finanțări pentru realizarea proiectelor în domeniu, sporită.	20 mii lei	APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - MADRM
5.3.5. Elaborarea Planului Institutional	2021-2023	APL Partener: Consiliul Raional	Gradul de pregătire și profesionalism al APL, îmbunătățit	5000 lei	APL Parteneri: - Consiliul Raional - Donatori - Institutii internationale - Cancelaria de

					Stat
5.3.6. Elaborarea proiectelor tehnice (Amenajarea lacului, reparatia drumurilor, reconstructia cladirilor administrative, sist. de apeduct si canalizare, constructia podului, statiei de epurare, centrului de agrement din s. Cisma, constructia stadioanelor, Centru de zi pentru persoane in etate)	2021-2025	APL Partener: Consiliul Raional	• 10 proiecte tehnice elaborate; • Șansa de a obține finanțări pentru realizarea proiectelor respective, sporită.	1 mln. lei	APL Parteneri: • Consiliul Raional • MADRM • Cancelaria de Stat

5.2. Planul și cadrul de monitorizare și evaluare

Nivelul de realizare a Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a comunei Pelivan depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor/factorilor interesați în procesul de implementare și monitorizare a acesteia. În acest proces vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând un scop special, îndeplinind rolul de implementator al acțiunilor planificate. Aceștia sunt:

1. Administrația publică locală (Consiliul Local, Primarul, Primăria)
2. Locuitorii satului
3. Societatea civilă
4. Agenții economici
5. Structuri externe (Consiliul raional, Guvernul, municipalități înfrățite, Organizațiile internaționale).

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a satului poate fi divizată convențional în 3 etape:

1. **Adoptarea SDSE.** În cadrul acestei etape, Strategia de dezvoltare va fi supusă dezbaterilor în cadrul Audierilor publice organizate de către primărie. După dezbateri și ajustarea propunerilor și recomandărilor făcute, Strategia va fi înaintată Consiliului Local spre aprobare. După aprobarea strategiei, Primăria va coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei în conformitate cu Planul Strategic de Acțiuni.
2. **Implementarea SDSE** se va efectua prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de implementare. Pentru fiecare acțiune, proiect vor fi stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare (durata), responsabilii și partenerii care vor realiza proiectul. De asemenea, vor fi identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.
3. **Monitorizarea SDSE.** În perioada de implementare, responsabilii de realizarea planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea activităților, proiectelor și atingerea obiectivelor specifice. Monitorizarea proiectelor, acțiunilor și strategiilor se va efectua prin intermediul Indicatorilor de implementare stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul Strategic de acțiuni vor fi inițiate măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

4.1.1 Monitorizarea strategiei

Procesul de monitorizare a strategiei constă în: (i) evaluarea atingerii obiectivelor strategice și obiectivelor specifice care va fi realizată prin intermediul indicatorilor de implementare și (ii) raportarea rezultatelor evaluării.

Monitorizarea implementării strategiei se va efectua de către **Comisia pentru Implementarea Strategiei** (în continuare CIS). CIS va fi creată prin Decizia Consiliului Local cu statut de Comisie obștească pe lângă Consiliul local și Primărie, în componența căreia va fi asigurată reprezentarea tuturor factorilor implicați în dezvoltare:

- Consiliul local (președinții comisiilor consultative despecialitate sau consilieri locali)
- Reprezentanți Primărie (Primarul, 2 – 3 specialiști)
- Sectorul privat
- Instituții educaționale (directori instituțiilor de învățământ)

- Organizații non-guvernamentale (reprezentanți ai ONG-urilor ce activează în domeniul protecției mediului, social, apărarea drepturilor omului și de tineret, etc.)
- Cetățeni. (grupul va fi reprezentativ și va include tineri, persoane dezavantajate, număr proporțional de femei și bărbați, reprezentanți ai diverse grupuri sociale sau etnice).

Responsabilitățile de bază ale CIS pentru implementarea strategiei constau în:

- Planificarea acțiunilor
- Elaborarea și promovarea adoptării deciziilor privind acțiunile de implementare
- Coordonarea activităților de implementare a acțiunilor și proiectelor de dezvoltare
- Coordonarea activităților de atragere a surselor financiare alternative în scopul realizării problemelor identificate
- Monitorizarea implementării planului de acțiuni
- Redresarea anumitor situații problematice aparute
- Elaborarea rapoartelor și prezentarea lor către Consiliul Local
- Acordarea asistenței tehnice și consultative în toate domeniile
- Elaborarea și dezbaterile proiectelor prioritare de dezvoltare
- Analiza deciziilor privind diverse probleme ale comunității
- Elaborarea și inițierea modificărilor în strategie
- Elaborarea studiilor și proiectelor de dezvoltare, etc.

CIS își va desfășura activitatea în ședințe care se vor desfășura cel puțin o dată la 6 luni.

Un rol important în procesul de implementare a strategiei îl are Consiliul Local, care se va ocupa nemijlocit de monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a Planului de acțiuni. Competențele Consiliului Local se vor axa pe:

- Coordonarea activităților de antrenare a populației în acțiunile de realizare a proiectelor
- Promovarea dialogului permanent cu locuitorii, asigurarea transparenței în activitatea APL
- Încurajarea voluntarilor în diverse activități publice
- Stimularea și coordonarea conlucrării actorilor comunității în realizarea obiectivelor comune ale Strategiei
- Parteneriatul cu APL, ONG, agenții economici în ceea ce privește implementarea, monitorizarea și evaluarea Planului de acțiuni a Strategiei.

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea și prezentarea de către responsabilii de implementare a rapoartelor către CIS privind realizarea Planului de acțiuni și a obiectivelor specifice. Anual CIS va prezenta Consiliului Local raportul de evaluare a implementării Strategiei.

Obiect	Elaborator/	Raport	Descriere
--------	-------------	--------	-----------

Monitorizare	Destinatar		
Realizarea obiectivelor	CIS și Consiliul Orășenesc	Rapoarte semestriale/ anuale	Raport bazat pe analize, sondaje a locuitorilor pentru evaluarea impactului implementării strategiei
Realizarea acțiunilor, proiectelor	Responsabili de implementare	Raport semestrial sau după finisarea activității	Rapoarte prezentate de responsabili de implementare privind îndeplinirea acțiunilor, proiectelor

Evaluarea implementării Strategiei se va efectua prin analiza indicatorilor de dezvoltare. Pentru fiecare acțiune planificată sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare. În baza informațiilor furnizate de la responsabili de implementare, beneficiari sau instituții specializate se va stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

Riscuri și impedimente de implementare

Realizarea efectivă a acțiunilor propuse în Strategia de dezvoltare poate fi împiedicată de prezența anumitor riscuri și impedimente de implementare. Riscurile și impedimentele aferente implementării strategiei de dezvoltare pot fi divizate în două categorii: (i) interne și (ii) externe.

Domeniu	Descriere
Riscuri și impedimente interne	
Managementul implementării strategiei	• Confruntări de interese privind implementarea strategiei • Prevalarea intereselor personale • Resurse financiare limitate • Lipsa capacității de atragere a investițiilor
Parteneriat	• Neconlucrarea autorităților publice locale cu sectorul de afaceri și comunitatea • Indiferența și neimplicarea populației în susținerea activităților • Lipsa de experiență a structurilor societății civile și neimplicarea lor • Neimplicarea partenerilor internaționali
Dezvoltarea economică	• Lipsa interesului din partea comunității de afaceri în dezvoltarea bazei economice locale
Social	• Resurse limitate pentru acordarea asistenței sociale • Emigrarea forței de muncă
Mediu	• Populație neconștientizată privind efectele poluării mediului
Riscuri și impedimente externe	
Cadrul politico-juridic	• Instabilitatea cursului politic • Contradicția și instabilitatea legislației în vigoare
Relații parteneri externi	• Lipsa conlucrării cu autoritățile publice raionale și centrale
Starea economiei	• Potențial investițional redus • Inaccesibilitatea piețelor de desfacere de peste hotare • Infrastructură de afaceri nedezvoltată • Risc de țară.

Domeniu	Descriere
Situatii sanitare	Pandemii/epidemii

5.3. Verificare și revizuire

La sfirsitul perioadei de implementare a documentului strategic, aceeași CIS va elabora un raport final de verificare și corespundere a indicatorilor de implementare planificați cu cei reali obținuți. În acest sens, în baza acestui raport se va revizui nivelul de implementare a strategiei, respectiv se va propune actualizarea acesteia.

Anexa 1. Sesiunea de prioritizare a proiectelor eligibile finanțării din partea Programului Comunitatea Mea

În ziua a treia din cadrul atelierului de planificare strategică organizat pe 25-27 noiembrie 2020 facilitatorul CM, dna Daria Mandziuc, a organizat o sesiune de prioritizare a proiectelor eligibile finanțării în cadrul programului de proiecte de până la 60 000 USD, finanțat de USAID prin intermediul Programului Comunitatea Mea, cu condiția că, comunitatea parteneră asigură cel puțin 35% din costul total al proiectului.

Inițial, din planurile de acțiuni ale fiecărei direcții strategice elaborate în cadrul atelierului de planificare strategică au fost selectate proiectele cele mai prioritare considerate de către membrii grupului de lucru. Apoi, aceste 12 idei de proiecte/actiuni preselectate de GLPS au fost prezentate către facilitatorul CM care ulterior le-a discutat și analizat în cadrul sesiunii de prioritizare. Astfel, după prezentarea părții teoretice privind eligibilitatea proiectelor pentru a fi înaintate finanțării din partea programului CM, fiecare idee de proiect a fost analizată conform criteriilor minime de evaluare a CM:

- Dacă ideea de proiect este acceptabilă conform definiției formulate de programul CM;
- Dacă ideea de proiecte reflectă o prioritate formulată de cetățeni;
- Dacă proiectul poate fi implementat cu o finanțare de până la 60 000 USD din partea programului CM;
- Dacă sunt siguri că comunitatea va putea asigura contribuția de cel puțin 35% din costul total al proiectului;
- Dacă proiectul poate fi finalizat în termen de 12 luni.

După acest exercițiu, din 14 idei de proiecte, au corespuns criteriilor minime de eligibilitate 7 proiecte care au fost ulterior supuse votului:

1. Reconstrucția și dotarea stadioanelor (2) din comuna Pelivan
2. Repararea străzii Pacii (750 m) în s. Pelivan și Repararea străzii Trandafirilor (290 m) din s. Cismea
3. Repararea 2 turnurilor (de acumulare a apei)
4. Repararea și amenajarea zonei pe lângă lac și izvoare (3)
5. Repararea clădirii administrative a Primăriei
6. Repararea sistemului de încălzire la bibliotecă + schimbarea geamurilor
7. Construcția și amenajarea stațiilor de așteptare în ambele sate (5)

Procedura de votare a fost efectuată în mod electronic, fiecare participant la sesiune având disponibilitatea de a oferi 3 voturi, la dorință, proiectelor/ideilor de proiect supuse procedurii de votare.

Ca rezultat al votării, proiectul care prevede reparația drumurilor locale, a luat cele mai multe voturi. Apoi, facilitatorul CM, Daria Mandziuc, a prezentat condițiile și termenele limită de scriere și depunere a proiectului spre finanțare către Programul Comunitatea Mea.

Anexa 2. Fise de proiecte

Fisa de proiect 1.

1.	Denumirea localității	Comuna Pelivan, r. Orhei
2.	Denumirea proiectului	Sportul este viață!
3.	Problema care ar urma a fi soluționată	Lipsa terenurilor de sport amenajate și dotate cu inventar sportiv
4.	Obiectivul general al proiectului	Crearea condițiilor optime și favorabile pentru practicarea diferitor activități și evenimente sportive, accesibile pentru toate categoriile de vârstă a locuitorilor comunei Pelivan.
5.	Obiectivele specifice ale proiectului	• Construirea și amenajarea a două terenuri de sport în satul Pelivan și satul Cișmea, comuna Pelivan; • Dotarea terenurilor de sport cu echipament și inventar sportiv; • Îmbunătățirea accesului la infrastructura de sport; • Promovarea unui stil de viață activ și sănătos.
6.	Indicatorii calitativi și cantitativi	• Două terenuri de sport, în două sate ale comunei, construite și amenajate; • Peste 1000 de copii și tineri beneficiari, precum și părinții și bunicii acestora • Cel puțin doi lideri de sat (tineri) identificați și implicați • Infrastructură de sport creată și îmbunătățită • Cel puțin două întruniri (câte una pe localitate) pentru a discuta necesitățile beneficiarilor, în materie de sport, infrastructură de agrement și odihnă.
7.	Partenerii posibili	Primăria comunei Pelivan, A.O. "Pelivan- Casa Mea", Consiliul Raional Orhei
8.	Bugetul estimativ	3 mln MDL
9.	Posibile surse de finanțare	Primăria comunei Pelivan, A.O. "Pelivan- Casa Mea", Consiliul Raional Orhei, agenți economici locali, diaspora, societatea civilă, instituții donatoare (naționale și internaționale).
10.	Perioada	2021-2023

Fisa de proiect 2.

1.	Denumirea localității	Comuna Pelivan, r. Orhei
2.	Denumirea proiectului	Apă bună pentru întreaga comună
3.	Problema care ar urma a fi soluționată	Calitatea proastă a apei livrate locuitorilor comunei Pelivan
4.	Obiectivul general al proiectului	Aprovizionarea tuturor locuitorilor comunei Pelivan cu apă potabilă
5.	Obiectivele specifice ale proiectului	• Înlocuirea turnurilor vechi de acumulare a apei, cu altele noi; • Înlocuirea pompelor vechi, cu altele noi; • Îmbunătățirea accesului populației la apă potabilă; • Ameliorarea condițiilor de sănătate a beneficiarilor; • Îmbunătățirea mediului de viață în comună.
6.	Indicatorii calitativi și cantitativi	• 5 turnuri noi, în două sate ale comunei, construite și instalate; • 100 % de locuitori ai comunei beneficiază de apă potabilă; • Starea igienico-sanitară a populației, îmbunătățită • Calitatea apei, îmbunătățită • Starea sănătății populației, îmbunătățită • Grad de satisfacție a cetățenilor, sporit • Cel puțin două întruniri cu cetățenii (câte una pe localitate) pentru a informa cu privire la proiect și a decide asupra contribuțiilor societății civile.
7.	Partenerii posibili	Primăria comunei Pelivan, A.O. "Pelivan- Casa Mea", Consiliul Raional Orhei
8.	Bugetul estimativ	2 mln MDL
9.	Posibile surse de finanțare	Primăria comunei Pelivan, A.O. "Pelivan- Casa Mea", Consiliul Raional Orhei, agenți economici locali, diaspora, societatea civilă, instituții donatoare (naționale și internaționale), MADRM.
10.	Perioada	2021-2024

Fisa de proiect 3.

1.	Denumirea localității	Comuna Pelivan, r. Orhei
2.	Denumirea proiectului	Amenajarea lacului și teritoriului adiacent din centrul satului Pelivan
3.	Problema care ar urma a fi soluționată	Starea deplorabilă în care se află lacul din centrul satului, miros urât din cauza apei murdare, aspect estetic nesatisfăcător.
4.	Obiectivul general al proiectului	Amenajarea unei zone de odihnă în centrul satului Pelivan
5.	Obiectivele specifice ale proiectului	• Curățarea lacului din localitate • Amenajarea zonei adiacente lacului • Plantarea unei zone verzi în jurul lacului (arbori, arbuști, clumbe cu flori) • Crearea unei zone de odihnă • Ameliorarea condițiilor de sănătate a beneficiarilor; • Îmbunătățirea mediului de viață în comună.
6.	Indicatorii calitativi și cantitativi	• 1 lac curățit și amenajat, • O alee în jurul lacului, construită; • 15 bănci instalate; • Starea mediului, îmbunătățită • Starea sănătății populației, îmbunătățită; • Aspect estetic, ameliorat; • Grad de satisfacție a populației, sporit. • Cel puțin o întrunire cu cetățenii (în satul Pelivan) pentru a informa cu privire la proiect și a decide asupra necesităților populației.
7.	Partenerii posibili	Primăria comunei Pelivan, A.O. "Pelivan- Casa Mea", Consiliul Raional Orhei
8.	Bugetul estimativ	2 mln MDL
9.	Posibile surse de finanțare	Primăria comunei Pelivan, A.O. "Pelivan- Casa Mea", Consiliul Raional Orhei, agenți economici locali, diaspora, societatea civilă, instituții donatoare (naționale și internaționale), MADRM.
10.	Perioada	2021-2024

Fisa de proiect 4.

1.	Denumirea localității	Comuna Pelivan, r. Orhei
2.	Denumirea proiectului	Construcția și amenajarea stațiilor de așteptare în comuna Pelivan
3.	Problema care ar urma a fi soluționată	Lipsa stațiilor de așteptare suficiente în comună, starea nesatisfăcătoare a stațiilor de așteptare existente, lipsa condițiilor favorabile de așteptarea atransportului
4.	Obiectivul general al proiectului	Crearea condițiilor favorabile pentru așteptarea transportului public în comuna Pelivan
5.	Obiectivele specifice ale proiectului	• Construcția stațiilor de asteptare noi • Repararea stațiilor de așteptare existente • Îmbunătățirea condițiilor de așteptare a transportului public • Îmbunătățirea aspectului estetic al comunei
6.	Indicatorii calitativi și cantitativi	• 5 stații de așteptare construite și amenajate în ambele sate, • 2 stații de așteptare reparate și amenajate în ambele sate; • Condiții de așteptare a transportului public, îmbunătățite. • Aspect estetic, ameliorat; • Grad de satisfacție a populației, sporit.
7.	Partenerii posibili	Primăria comunei Pelivan, A.O. "Pelivan- Casa Mea", Consiliul Raional Orhei
8.	Bugetul estimativ	2 mln MDL
9.	Posibile surse de finanțare	Primăria comunei Pelivan, A.O. "Pelivan- Casa Mea", Consiliul Raional Orhei, agenți economici locali, diaspora, societatea civilă, instituții donatoare (naționale și internaționale), MADRM.
10.	Perioada	2021-2023

Fisa de proiect 5.

1.	Denumirea localității	Comuna Pelivan, r. Orhei
2.	Denumirea proiectului	Centru de zi pentru persoane în etate
3.	Problema care ar urma a fi soluționată	Lipsa unui centru de zi pentru persoane vârstnice și lipsa serviciilor necesare acestora pentru un trai decent
4.	Obiectivul general al proiectului	Construirea și amenajarea unui spațiu rezidențial pentru bătrâni în vederea oferirii de servicii sociale destinate persoanelor vârstnice la parametri și în condiții recomandate de legislația în vigoare.
5.	Obiectivele specifice ale proiectului	• Repararea edificiului destinat pentru centrul de zi • Dotarea spațiului cu tot echipamentul și mobilier necesar pentru funcționare • Instituirea Centrului de zi pentru persoane în etate • Prestarea serviciilor sociale specializate: îngrijirea personală și medicală, alimentare, consiliere psihologică, activități de terapie ocupațională și petrecere a timpului liber, etc. • Îmbunătățirea condițiilor de trai pentru vârstnici • Îmbunătățirea aspectului estetic al comunei
6.	Indicatorii calitativi și cantitativi	• O clădire reparată și dotată cu tot necesarul pentru activitate; • Un centru de zi pentru persoanele în etate, instituit și creat; • 30 beneficiari deserviți lunar; • Condiții de trai pentru persoanele în etate, îmbunătățite; • Aspect estetic al comunei, ameliorat; • Grad de satisfacție a populației, sporit.
7.	Partenerii posibili	Primăria comunei Pelivan, A.O. "Pelivan- Casa Mea", Consiliul Raional Orhei
8.	Bugetul estimativ	7 mln MDL
9.	Posibile surse de finanțare	Primăria comunei Pelivan, A.O. "Pelivan- Casa Mea", Consiliul Raional Orhei, agenți economici locali, diaspora, societatea civilă, instituții donatoare (naționale și internaționale).
10.	Perioada	2021-2025